

Grenlandssamarbeidet

Bamble - Drangedal - Kragerø - Porsgrunn - Siljan - Skien

ÅRSMELDING FOR GRENLANDSSAMARBEIDET 2016

Bamble

Drangedal

Kragerø

Porsgrunn

Siljan

Skien

1 INNLEDNING	3
2 MÅLSETTING FOR DET INTERKOMMUNALE SAMARBEIDET	5
3 ORGANISERING AV GRENLANDSSAMARBEIDET	6
4. STYRENDE ORGAN – AKTIVITETER 2015.....	9
4.1 Grenlandsrådet.....	9
4.2 Felles formannskapsmøte.....	11
4.3 Ordførerkollegiet/arbeidsutvalget	11
4.4 Rådmannskollegiet	11
5 INTERKOMMUNALE UTREDNINGSPROSJEKTER I GRENLANDSSAMARBEIDET	12
5.1 Styrket kommunesamarbeid i Grenland.	12
5.2. «Mer vekst i Grenland – utvikling i by og omland».....	14
5.3 Felles satsing på barns og unge «Talenter for framtida»	17
5.4 Felles e-læring i Grenlandssamarbeidet.	20
5.5 Statistiksamarbeid og Grenlandsbarometer.....	23
5.6 «Grenland brann- og redningstjeneste 2020» – utredning	26
5.6 Likemannsprosjektet i Grenland	29
6 REGNSKAP FOR GRENLANDSSAMARBEIDET 2016.....	32
7 ETABLERTE SAMARBEID – OVERSIKT	33

1 INNLEDNING

Grenlandssamarbeidet er det interkommunalt samarbeid mellom kommunene Bamble, Drangedal, Kragerø, Porsgrunn, Siljan og Skien og er organisert i henhold til kommunelovens § 27. Samarbeidet er regulert av vedtekter og en avtale. Det interkommunale samarbeidet består av by- og kommunestyrene i grenlandskommunene, Grenlandsrådet, Ordførerkollegiet og Rådmannskollegiet. Kommunesamarbeidet ble etablert i 2003.

Hovedmålet er at samarbeidet mellom kommuner i Grenland skal bidra til en økt økonomisk- og befolkningsmessig vekst i området som helhet og i de enkelte kommuner. Vekstfilosofien må ha miljøaspektet som bærende ide.

For å nå de overordnede målene er Grenlandssamarbeidet av den mening at en i fellesskap og i de enkelte kommuner må prioritere og satse på:

- utvikling av det kommunale tjenestetilbudet,
- areal og transport, og
- næringsutviklingssamarbeid.

Grenlandsregionen er en sterkt integrert bo-, service- og arbeidsmarkedsregion og fungerer på mange måter som et felles byområde. Regionen har derfor et godt utgangspunkt for å lykkes med kommunal og regional utvikling. Grenlandssamarbeidet er et virkemiddel i denne utviklingen.

Det utarbeides årlige handlingsplaner for samarbeidet der bl.a. felles utviklingsprosjekter og øvrige samarbeidsaktiviteter beskrives og omtales.

Befolkningsvekst er viktig som drivkraft i den regionale utviklingen. Grenlandsregionen er en sterkt integrert bo-, service- og arbeidsmarkedsregion og fungerer på mange måter som et felles byområde. Regionen har derfor et godt utgangspunkt for å lykkes med kommunal og regional utvikling. Grenlandssamarbeidet er et virkemiddel i denne utviklingen.

De seks grenlandskommunene startet i 2014 arbeidet med regjeringens kommunereform. Dette arbeidet ble avsluttet i juni 2016. Det ble her klart at det ikke ble noen kommunesammenslåing i Grenland nå. I stedet fremforhandlet ordførerne en «Avtale om mål og prosess for et styrket kommunesamarbeid i Grenland».

Avtalen ble behandlet i alle seks Grenlandskommunene på forsommeren 2016. By- og kommunestyrene i Drangedal, Porsgrunn, Siljan og Skien vedtok at «avtalen legges til grunn for arbeidet med og innholdet i, et styrket kommunesamarbeid i Grenland». Bamble kommunestyre vedtok også «å sette i gang et arbeid med å styrke samarbeidet», herunder å gjennomgå og evaluere samarbeidets vedtekter og styringsdokumenter og å legge fram nye vedtekter og et fireårig program for et styrket kommunesamarbeid til politisk behandling i 2017. Selve avtalen ble tatt til orientering i Bamble, men oppfølgingen for øvrig som for Drangedal, Porsgrunn, Siljan og Skien.

Kragerø kommunestyre valgte imidlertid en annen tilnærming til kommunesamarbeidet i form av et nytt, politisk samarbeidsorgan, Nedre Telemark Regionråd og er ikke med i prosjektet «Styrket kommunesamarbeid i Grenland».

Med utgangspunkt i avtalen med tilhørende by- og kommunestyrevedtak, ble det utarbeidet et forslag til prosjektplan som ble lagt fram for Grenlandsrådet som styringsgruppe den 23.9. 2016. Det er jobbet betydelig med dette prosjektet i 2016. Det gis en beskrivelse av prosjektarbeidet under kap 5.

Prosjektet «Mer vekst i Grenland – utvikling i by og omland» har i 2016 inneholdt tre delprosjekter. Grenlandssamarbeidet søkte i 2014 og 2015 Kommunal- og moderniseringsdepartementets (KMD) Utviklingsprogram for byregioner om midler til prosjektet. Deltagelse i byregionprogrammet vil kunne bidra til bedre samordnet næringsarbeid og økt vekst i regionen. Søknadene ble innvilget og grenlandskommunene er deltagere i KMDs nasjonale program.

Prosjektet «Mer vekst i Grenland – utvikling i by og omland» har som mål å forsterke samspillet mellom grenlandskommunene for å øke konkurransekraften som næringsregion. Prosjektet er delt i tre. Delprosjekt 1 er gjennomført av Vekst i Grenland og gjelder rullering av Strategisk næringsplan for Grenland. Delprosjekt 2 er gjennomføring av kartlegging av næringsarealer og utarbeidelse av strategi for næringsarealer i regionen og gjøres i samarbeid med Telemark fylkeskommune. Delprosjekt 3 gjelder deltakelse som caseregion i Telemarkforsknings prosjekt om tillit som vekstfaktor i regional utvikling.

Av andre prosjekter nevnes:

- Statistikk-samarbeid og grenlandsbarometer
- Talenter for framtida» - felles satsing på barns og unge
- Felles e-læring i grenlandssamarbeidet
- Brann- og redningstjenesten i Grenland – utredning
- Likemannsprosjektet – helse

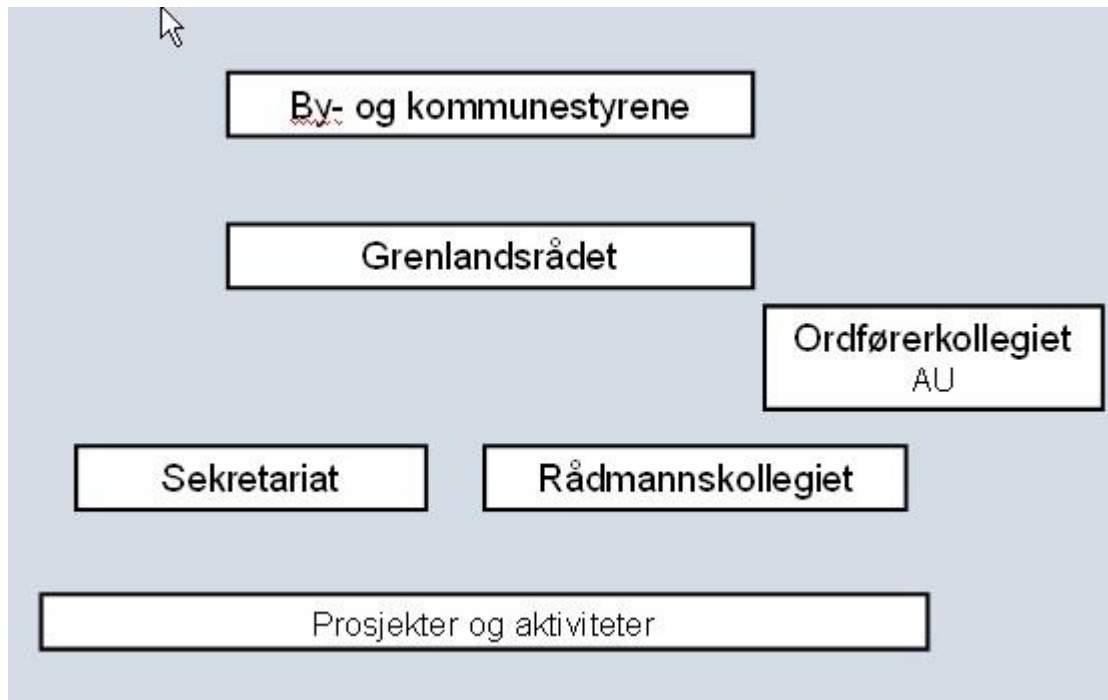
2 MÅLSETTING FOR DET INTERKOMMUNALE SAMARBEIDET

Kommunene i Grenlandskommunene representerer et samlet folketall på ca. 120.000,- innbyggere, altså ca. 70% av befolkningen i Telemark. Antall arbeidsplasser ligger på mellom 50.-55.000, og er med dette det sjuende største byområdet i Norge. En felles ambisjon er at kommunene skal levere kostnadseffektive og gode tjenester til sine innbyggere. I tillegg er ambisjonen å utvikle Grenland til en slagkraftig region, som får en vekst på høyde med andre storbyregioner. Befolkningsvekster som sådan er viktig som drivkraft i den regionale utviklingen. Grenlandsregionen er en sterkt integrert bo-, service- og arbeidsmarkedsregion og fungerer på mange måter som et felles byområde. Regionen har derfor et godt utgangspunkt for å lykkes med kommunal og regional utvikling. Grenlandssamarbeidet er et virkemiddel i denne utviklingen.

Kommunene ønsker å bruke samarbeidet som et viktig virkemiddel for å finne fram til samarbeidsfelter som bygges opp under følgende målformuleringer:

- Tjenesteproduksjon og organisering av kommunene skal moderniseres og fornyes, ut fra lokale forutsetninger og behov i den enkelte kommune.
- Grenland skal utvikles og markedsføres som en sterk og attraktiv region å bo og jobbe i.
- Grenlandssamarbeidet skal jobbe aktivt for å videreutvikle muligheter i Grenland for unge voksne i tillegg til å stimulere til generell befolkningsvekst.
- Grenlandssamarbeidet skal markedsføre regionens interesser bl.a gjennom å gi felles uttalelser i viktige saker for regionen, gjennom lobbyvirksomhet mv.
- Samarbeidet med andre etater, organisasjoner og institusjoner som for eksempel fylkeskommunen/regionalt nivå, Statens vegvesen, Jernbaneverket mv., skal styrkes.
- Det skal samarbeides om kommunale tjenesteområder der dette kan gi økt kvalitet på tjenesten, redusert sårbarhet og/eller rimeligere tjenester for kommunenes innbyggere, i samarbeid med de ansatte og deres organisasjoner.
- Det skal arbeides aktivt med å oppnå et godt arbeidsmiljø i kommunene.
- Regionens egenfølelse og identitet skal styrkes.
- Regionen skal gjøres robust og slagkraftig i forhold til sentrale myndigheter og organisasjoner.
- Rasjonaliseringsgevinster i et regionalt perspektiv skal tas ut for gjennom det å øke innsatsen på prioriterte områder.
- I prosjekter der felles lokalisering av oppgaver/tjenester skal utredes, bør en på et tidlig tidspunkt ha vurdert lokaliseringsspørsmålet.
- Regionale samarbeidstiltak i Grenland skal tilstrebes å ha et differensiert lokaliseringsmønster, basert på forpliktende avtaler.
- Over tid skal det tilstrebes en tilnærmet utjevning mellom kommunene når det gjelder lokalisering og desentralisering av oppgaver sett i forhold til størrelse og innbyggertall.

3 ORGANISERING AV GRENLANDSSAMARBEIDET

Grenlandssamarbeidet er organisert i henhold til kommunelovens § 27. Samarbeidet er regulert av disse vedtektene og en avtale. Figuren over viser organisasjonskartet.

Det interkommunale samarbeidet består av by- og kommunestyrene i Grenlandssamarbeidet, Grenlandsrådet, Ordførerkollegiet og Rådmannskollegiet og bygger på forutsetningene som er vedtatt i avtalen.

By- og kommunestyrene

Det er de enkelte by- og kommunestyrene som har beslutningsmyndigheten.

By- og kommunestyrene tar beslutninger om innmeldelse og utmeldelse av samarbeidet. By- og kommunestyrene skal trekke opp den politiske kursen for samarbeidet gjennom å vedta strategiske og overordnede interkommunale planer. Skal bl.a. behandle handlingsplan-, budsjett-, regnskap-, årsmelding og strategisk plan for Grenlandssamarbeidet. I tillegg behandles resultatene av utredningene i de interkommunale prosjektene i by- og kommunestyrene, der dette er nødvendig eller anses hensiktsmessig.

Grenlandsrådet

Grenlandsrådet er styret i Grenlandssamarbeidet og består av ordfører, varaordfører og en representant fra opposisjonen fra alle kommunene i Grenlandssamarbeidet.

Rådmennene blir innkalt og har tale- og forslagsrett i møtene.

Grenlandsrådet skal påse at virksomheten drives i samsvar med vedtekter, strategisk plan, budsjett og andre vedtak og retningslinjer vedtatt av kommunestyrene. Grenlandsrådet skal være et rådgivende organ for by- og kommunestyrene i de samarbeidende kommunene. Alle saker som angår Grenlandssamarbeidet skal gjennomgå dersom dette ansees nødvendig av noen av Grenlandssamarbeidets organer. Grenlandsrådet skal gjennomgå og forberede behandling av handlingsplan, budsjett og regnskap for Grenlandssamarbeidet til by- og kommunestyrene. I tillegg skal Grenlandsrådet arbeide aktivt med markedsføring av regionens interesser, bl.a. ved å gi felles uttalelser i viktige saker for regionen, lobbyvirksomhet mv. Det avholdes minimum 4 møter pr. år og det er ønskelig at hver møte skal avgi en felles politisk uttalelse.

Det velges en leder blant ordførerne for to år av gangen. Det skal tas sikte på å rullere ledelsen på en slik måte at alle kommunene i løpet av tre kommunevalgperioder har hatt ansvar for å lede Grenlandssamarbeidet. Det er en forutsetning at de kommuner som har ledelsen også er behjelpelig med merkantile og praktiske oppgaver for Grenlandssamarbeidets organer.

Grenlandsrådet har ikke myndighet til å treffe politiske vedtak om endringer av den kommunale organiseringen eller saker som ved lov, regler og pålegg er tillagt det enkelte By – og kommunestyre, med mindre by- og kommunestyrene selv har delegert slike avgjørelser. Slik delegasjon må være godkjent av sentrale myndigheter og/eller tilligge det enkelte By- og kommunestyre selv.

Grenlandsrådet skal behandle handlingsplan, budsjett, regnskap og lignende (interne interkommunale saker). I tillegg kan det arrangeres temamøter der for eksempel felles utfordringer i forhold til regionen og eksterne aktører settes på dagsorden.

Ordførerkollegiet i Grenland/Arbeidsutvalget

Høsten 2012 opprettet ordførerne i de seks samarbeidende kommunene Ordførerkollegiet i Grenland. Første møtet i Ordførerkollegiet som ble avholdt 28. august 2012 i Skien.

Det overordnede formålet med ordførerkollegiet er å utvikle kommunesamarbeidet for best mulig vekst og utvikling i regionen. Målet er bl.a å avklare uenigheter på et tidlig tidspunkt og initiere flere felles uttalelser fra kommunene i Grenland og samarbeid henimot andre aktører og sentrale myndigheter. Ordførerne ønsker å bruke forumet til å drøfte felles utfordringer og forberede saker til Grenlandsrådets møter.

Ordførerkollegiet ønsker et tett samarbeid med Rådmannskollegiet og en av rådmennene er fast deltaker på Ordførerkollegiets møter med tale- og forslagsrett. Daglig leder møter med tale- og forslagsrett.

Ordførerne i de seks samarbeidende kommunene ønsket å møte kritikken som har vært rettet mot det politiske samarbeidet i Grenland ved å starte opp et ordførerkollegium og gjøre dette til Grenlandsrådets arbeidsutvalg. Arbeidsutvalget forbereder møtene i Grenlandsrådet og kan innstille i saker der dette er ønskelig. Arbeidsutvalget er ikke nevnt i samarbeidets vedtekter eller avtale. Endringen er derfor iverksatt uten vedtektsendring. Forslaget ble lagt fram for Grenlandsrådet. Forslaget ble enstemmig vedtatt i Grenlandsrådets møte den 14. september 2012. Fra samme tidspunkt opphørte tidligere nedsatte samarbeidsutvalg bestående av leder, nestleder og et medlem fra opposisjonsrepresentantene.

Rådmannskollegiet i Grenland

De 6 rådmennene utgjør et eget kollegium som håndterer administrative saker.

De skal være saksforberedende organ for ordførerkollegiet og Grenlandsrådet og innstiller i saker som skal behandles i Grenlandsrådet. Rådmennene innkalles og har tale- og forslagsrett i Grenlandsrådets møter. En fast representant for rådmennene møter på Ordførerkollegiets møter med tale- og forslagsrett.

I tillegg godkjenner kollegiet oppstart og avslutning av prosjekter som ligger klart innenfor rådmannens ansvarsområde.

Rådmannsgruppen har et særskilt ansvar for involvering av tilsatte i egen kommune.

Sekretariat/daglig leder

Det løpende, administrative arbeid i Grenlandssamarbeidet skal ivaretas av et sekretariat med permanent bemanning, en daglig leder. Daglig leder samordner virksomheten og er sekretariat for Grenlandsrådet, ordførerkollegiet og rådmannskollegiet. Daglig leder møter i disse organene med tale- og forslagsrett. Daglig leder skal etablere og holde et prosjektregime med planlegging, prosjektstyring og kontroll. Daglig leder skal sørge for intern og ekstern informasjon, herunder drifte Grenlandssamarbeidets nettsider ”www.grenlandssamarbeidet.no.

Grenlandsrådet ansetter daglig leder, etter innstilling fra rådmennene. Daglig leder har normalt arbeidssted i egen bostedskommune. Sekretariatskommunen har det formelle arbeidsgiveransvaret og fører regnskap, betaler ut lønn m.v og yter driftskreditt til den løpende virksomheten. Sekretariatskommunen skal ha godtgjort kontorutgiftene.

Samarbeid og kommunikasjon med ansatte og deres organisasjoner

De ansatte er vår viktigste ressurs for å gjøre offentlig sektor enda bedre. Derfor vil vi gjøre disse til medspillere i utviklings og fornyelsesarbeid. Gjennom skoling, tillit og inkluderende rammebetingelser vil Grenlandskommunene invitere alle offentlig ansatte med i dette arbeidet. Endringer skal skje i kontakt og samarbeid med de ansatte og deres organisasjoner.

Gjennom et godt samarbeid kommunene imellom og med de ansattes organisasjoner vil det være viktig å utnytte effektiviseringspotensialet der det finnes for gjennom det å forbedre og øke innsatsen på de politisk prioriterte områdene. Slikt arbeid må gjøres kontinuerlig i den enkelte kommune og ved å etablere samarbeid for felles løsninger med nabokommunene.

Internettssidene til Grenlandssamarbeidet

I januar 2004 ble Grenlandssamarbeidet egne internettsider lansert. På internettsidene finner man mye informasjon om det interkommunale samarbeidet. Det er et mål å legge ut mest mulig og så oppdatert informasjon som mulig om det som skjer i samarbeidet. (www.grenlandssamarbeidet.no)

4. STYRENDE ORGAN – AKTIVITETER 2015

4.1 Grenlandsrådet

Grenlandsrådet er samarbeidets styre. Det er avholdt 5 møter i Grenlandsrådet i 2016. Rådet har hatt 40 saker til behandling.

Ordfører i Skien Hedda Foss Five har vært leder av Grenlandsrådet frem til 15. april 2016. Fra 15. april har ordfører i Porsgrunn Robin Kåss vært leder. Nestleder har frem til 15. april vært ordfører i Kragerø Jone Blikra. Fra 15. april har ordfører i Drangedal Tor Peder Lohne vært nestleder.

Grenlandsrådet har i 2016 vært særskilt opptatt av og utarbeidet felles uttalelser knyttet til følgende saker:

- Politireformen
- Utvikling av Sykehuset Telemark; stråleenhet
- Ambulansehelikopter – base i Telemark
- Sjøtrafikksentralen – lokalisering
- Statsgaranti – landbasert industri
- NTP – jernbane – IC utbygging og Grenlandsbanen (felles uttalelse til KVVU)
- NTP – E 134 (felles uttalelse til KVVU)
- Lokalisering av deponi for farlig uorganisk avfall
- Regionreform og fylkesmannsstruktur
- Velferdsteknologi – videreutvikling av 110-Telemark

Grenlandsrådet har hatt fokus på å stå samlet i de store infrastruktursakene og ønsker å jobbe for dette også fremover. Fire av grenlandskommunene har også i 2016 arbeidet med bl.a. Bypakke Grenland og Areal- og transportplan for Grenland i Bystrategi Grenland samarbeidet. Bystrategi Grenland er et regionalt samarbeid om areal, transport og klima. Bystrategisamarbeidet er et forpliktende, langsiktig og ambisiøst samarbeid på tvers av kommuner og kontorer. Målet er å bidra til nasjonale klimamål og skaper en attraktiv og konkurransedyktig region.

Det ble 1.1.2014 etablert et felles interkommunalt selskap- IKS- for næringsutvikling i Grenland med alle seks kommuner som eiere. Grenlandsrådets medlemmer utgjør selskapets representantskap. Selskapet omfatter alle de ressurser som aktørene bruker på næringsutvikling i dag, dvs tilsvarende tidligere ViG AS, næringsavdelingene i de seks kommunene og etablererkontoret i Grenland. Selskapet ledes av en felles næringsssjef for Grenland. Felles næringsutviklingsarbeid har stått på agendaen i alle Grenlandsrådets møter i 2016. Det er i 2016 utarbeidet og vedtatt en ny Strategisk Næringsplan for Grenland. Dette er en felles interkommunal strategi som gir uttrykk for felles næringspolitikk og viktige styringssignaler til felles næringsapparat.

De seks grenlandskommunene startet i 2014 arbeidet med regjeringens kommunereform. Dette arbeidet ble avsluttet i juni 2016. Det ble her klart at det ikke ble noen kommunesammenslåing i Grenland nå. I

stedet fremforhandlet ordførerne en «Avtale om mål og prosess for et styrket kommunesamarbeid i Grenland».

Avtalen ble behandlet i alle seks Grenlandskommunene på forsommeren 2016. By- og kommunestyrene i Drangedal, Porsgrunn, Siljan og Skien vedtok at «avtalen legges til grunn for arbeidet med og innholdet i, et styrket kommunesamarbeid i Grenland». Bamble kommunestyre vedtok også «å sette i gang et arbeid med å styrke samarbeidet», herunder å gjennomgå og evaluere samarbeidets vedtekter og styringsdokumenter og å legge fram nye vedtekter og et fireårig program for et styrket kommunesamarbeid til politisk behandling i 2017. Selve avtalen ble tatt til orientering i Bamble, men oppfølgingen for øvrig som for Drangedal, Porsgrunn, Siljan og Skien.

Kragerø kommunestyre valgte imidlertid en annen tilnærming til kommunesamarbeidet i form av et nytt, politisk samarbeidsorgan, Nedre Telemark Regionråd og er ikke med i prosjektet «Styrket kommunesamarbeid i Grenland».

Med utgangspunkt i avtalen med tilhørende by- og kommunestyrevedtak, ble det utarbeidet et forslag til prosjektplan som ble lagt fram for Grenlandsrådet som styringsgruppe den 23.9. 2016. Styringsgruppen fattet slikt vedtak:

«Prosjektplanen for et styrket kommunesamarbeid i Grenland legges til grunn ved utarbeidelse av:

1. Forslag til organisering og nye styringsdokumenter for et styrket og mer forpliktende Grenlandssamarbeid.
2. Forslag til et fireårig handlingsprogram.
3. Forslag til handlingsplan med konkrete prosjekter og tiltak som skal gjennomføres eller startes opp i 2017».

Det forutsettes politisk behandling før sommeren 2017.

Det bes samtidig lagt fram en egen sak om etablering av et overordnet politisk samarbeid som kan omfatte alle seks kommunene (Nedre Telemark Regionråd)».

Følgende oversendelsesforslag ble også vedtatt:

«Grenlandskommunene har gjennom ATP-Grenland og Bystrategi Grenland fokus på reduserte klimautslipp i regionen. I saksframlegget om regional planstrategi står det at vi skal arbeide med klimautfordringene på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer.

Mål: Det er et overordnet mål at samfunnsutviklingen skal møte klimautfordringene ved å velge løsninger som i størst mulig grad fører til reduserte klimautslipp».

Prosjektet er organisert med de deltakende by- og kommunestyrer som prosjekteiere, Grenlandsrådet med deltakelse fra tillitsvalgte/verneombud som styringsgruppe, rådmannskollegiet med deltakelse fra tillitsvalgte/verneombud som prosjektgruppe og med prosjektledelse fra Grenlandssamarbeidet sekretariat.

4.2 Felles formannskapsmøte

Det er gjennomført en felles temamøte for formannskapene i de seks samarbeidende kommunene i mars 2016. Tema her var ny strategisk næringsplan og strategi for næringsarealer; i tillegg til videre arbeid med kommunereformen og Grenlandssamarbeidet.

4.3 Ordførerkollegiet/arbeidsutvalget

Ordførerkollegiet har møttes 9 ganger og har hatt 49 saker til behandling i 2016.

Ordførerkollegiet ønsker et tett samarbeid med Rådmannskollegiet og en av rådmennene møter fast på Ordførerkollegiets møter.

4.4 Rådmannskollegiet

Rådmennene i de seks samarbeidende kommunene (**Rådmannskollegiet**) møttes 11 ganger i 2016 og hadde 90 saker til behandling.

5 INTERKOMMUNALE UTREDNINGSPROSJEKTER I GRENLANDSSAMARBEIDET

Kommunene i Grenlandssamarbeidet sitter på betydelig fagkompetanse på de fleste fagområdene som utredes. Det legges derfor opp til at man i størst mulig grad skal gjøre utredninger i egenregi og ikke leie inn konsulenter i utredningene. Dette for å spare konsulent honorar, videreutvikle og beholde kompetansen i kommunene og sørge for god kvalitetssikring av dataene som grunnlag for utredningene. Det betyr at man i noen prosjekter må frikjøpe fagpersoner, helt eller delvis til prosjektarbeidet.

De interkommunale prosjektene består hovedsakelig i å utrede interkommunalt samarbeid knyttet til administrasjons-, drifts- og utviklingsoppgaver. Alle prosjektgruppene utarbeider prosjektplan for prosjektet, som benyttes som beslutningsgrunnlag for styringsgruppa (rådmennene) med tanke på organisering, målformulering, framdrift, økonomi, rapportering og evaluering. Når en sak er ferdig utredet med en projektrapport, lages det utkast til felles saksframlegg, som oversendes kommunene for politisk behandling.

5.1 Styrket kommunesamarbeid i Grenland.

Bakgrunn.

Grenlandskommunene Bamble, Drangedal, Kragerø, Porsgrunn, Siljan og Skien, har lenge hatt et formalisert samarbeid. Samarbeidet har siden 2006 vært organisert etter kommunelovens §27 og regulert gjennom vedtekter og samarbeidsavtale, vedtatt i alle by- og kommunestyrene. Nåværende vedtekter og samarbeidsavtale fremgår av vedlegg.

Da det ble klart at det ikke ble noen kommunesammenslåing i Grenland nå, fremforhandlet ordførerne i stedet en «Avtale om mål og prosess for et styrket kommunesamarbeid i Grenland».

Avtalen ble behandlet i alle seks Grenlandskommunene på forsommeren 2016. By- og kommunestyrene i Drangedal, Porsgrunn, Siljan og Skien vedtok at «avtalen legges til grunn for arbeidet med og innholdet i, et styrket kommunesamarbeid i Grenland». Bamble kommunestyre vedtok også «å sette i gang et arbeid med å styrke samarbeidet», herunder å gjennomgå og evaluere samarbeidets vedtekter og styringsdokumenter og å legge fram nye vedtekter og et fireårig program for et styrket kommunesamarbeid til politisk behandling i 2017. Selve avtalen ble tatt til orientering i Bamble, men oppfølgingen for øvrig som for Drangedal, Porsgrunn, Siljan og Skien.

Kragerø kommunestyre valgte imidlertid en annen tilnærming til kommunesamarbeidet i form av et nytt, politisk samarbeidsorgan, Nedre Telemark Regionråd og er ikke med i prosjektet «Styrket kommunesamarbeid i Grenland».

Med utgangspunkt i avtalen med tilhørende by- og kommunestyrevedtak, ble det utarbeidet et forslag til prosjektplan som ble lagt fram for Grenlandsrådet som styringsgruppe den 23.9. 2016. Styringsgruppen fattet slikt vedtak:

«Prosjektplanen for et styrket kommunesamarbeid i Grenland legges til grunn ved utarbeidelse av:

1. Forslag til organisering og nye styringsdokumenter for et styrket og mer forpliktende Grenlandssamarbeid.
2. Forslag til et fireårig handlingsprogram.
3. Forslag til handlingsplan med konkrete prosjekter og tiltak som skal gjennomføres eller startes opp i 2017».

Det forutsettes politisk behandling før sommeren 2017.

Det bes samtidig lagt fram en egen sak om etablering av et overordnet politisk samarbeid som kan omfatte alle seks kommunene (Nedre Telemark Regionråd)».

Følgende oversendelsesforslag ble også vedtatt:

«Grenlandskommunene har gjennom ATP-Grenland og Bystrategi Grenland fokus på reduserte klimautslipp i regionen. I saksframlegget om regional planstrategi står det at vi skal arbeide med klimautfordringene på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer.

Mål: Det er et overordnet mål at samfunnsutviklingen skal møte klimautfordringene ved å velge løsninger som i størst mulig grad fører til reduserte klimautslipp».

Prosjektet er organisert med de deltakende by- og kommunestyre som prosjekteiere, Grenlandsrådet med deltakelse fra tillitsvalgte/verneombud som styringsgruppe, rådmannskollegiet med deltakelse fra tillitsvalgte/verneombud som prosjektgruppe og med prosjektledelse fra Grenlandssamarbeidet sekretariat. I det følgende skal det kort redegjøres for arbeidet med gjennomgang og evaluering av de nåværende styringsdokumentene med tilhørende forslag til nye styringsdokumenter samt arbeidet med forslag til handlingsprogram 2017-20 med konkret handlingsplan for prosjekter som skal gjennomføres/påbegynnes i 2017.

Gjennomgang og evaluering av nåværende styringsdokumenter, forslag til nye.

Arbeidet med utredningen har tatt utgangspunkt i avtalens intensjoner og formuleringer og omsatt dette til et forslag til formelle vedtekter og en praktisk samarbeidsavtale som i sum er ment å svare opp avtalens mål om et redefinert, revitalisert og styrket kommunesamarbeid.

Om arbeidet med handlingsplan 2017 og handlingsprogram.

Grunnlaget for og prioriteringen av mulige nye samarbeidsprosjekter er blant annet hentet fra gjeldende handlingsplaner og avtalens eksempler på områder for tettere samarbeid, slik:

1. Prosjekter i vedtatt handlingsplan for Grenlandssamarbeidet i 2016 som skal videreføres i 2017.
2. Avtalens eksempler på tjenester/områder for tettere samarbeid.
3. Den enkelte kommunes ønsker og behov.

Arbeidet med å identifisere og prioritere samarbeidsprosjekter har blitt gjennomført på omtrent samme måte i alle de deltakende kommunene. Ut fra en fastlagt mal, har kommunene organisert tilbakemeldingene sine på en enhetlig måte slik at sammenstilling og samordning har vært mulig. Ved prioritering av prosjekter og områder har avtalens føringer om mål for samarbeid på tjenesteutviklingsområdet blitt lagt til grunn:

- Økt kvalitet på tjenesten
- Redusert sårbarhet.
- Rimeligere tjenester for innbyggerne.
- Effektiv drift av felles funksjoner, økt kompetanse og kvalitet og økonomisk gevinst.

Innspillene på områder for samarbeid fra de fem prosjektkommunene ble samordnet på et felles møte den 15.11. 2016 og foreslåtte handlingsplan for 2017 og handlingsprogram for 2018-20, bygger i hovedsak på konklusjonene og anbefalingene på dette møtet.

Oppsummering 2016.

Det er blitt orientert ved flere anledninger om framdrift, arbeidet med og innholdet i saken i Grenlandssamarbeidets ulike organer, bl.a. i Grenlandsrådet som styringsgruppe den 25.11. 2016, der det ble gitt noen føringer for arbeidet videre.

Ved årsskiftet 2016/2017 foreligger det følgende foreløpige forslag til:

1. Gjennomgang og evaluering av samarbeidets vedtekter og styringsdokumenter. Forslag til nye styringsdokumenter.

2. Handlingsprogram 2017-2020 for Grenlandssamarbeidet med konkret handlingsplan for prosjekter som skal startes opp/gjennomføres i 2017.
3. Utredning av og forslag til nye styringsdokumenter for Nedre Telemark Regionråd.

Det er fastsatt møter i referansegruppe, rådmannsmøte/prosjektgruppe og Grenlandsråd/styringsgruppe vinteren 2017, der disse forslagene vil bli behandlet med tanke på å få signaler om videre arbeid mot sluttbehandling før sommeren 2017.

5.2. «Mer vekst i Grenland – utvikling i by og omland»

Prosjektet «Mer vekst i Grenland – utvikling i by og omland» har som mål å forsterke samspillet mellom grenlandskommunene for å øke konkurransekraften som næringsregion. Prosjektet har i 2015 vært delt i to. Delprosjekt 1 gjennomføres av Vekst i Grenland og gjelder rullering av Strategisk næringsplan for Grenland. Delprosjekt 2 er gjennomføring av kartlegging av næringsarealer og utarbeidelse av strategi for næringsarealer i regionen og gjøres i nært samarbeid med Telemark fylkeskommune, der fylkeskommunen er prosjektleder.

Deltagelse i byregionprogrammet er søkt på bakgrunn av følgende:

- Behovet for en analyse av næringsarealer som grunnlag for utarbeidelse av en felles strategi i regionen. Dette er et viktig verktøy for kommunenes felles næringssekskap Vekst i Grenland IKS (VIG IKS).
- Arbeidet med Areal- og transportplan for Grenland er vedtatt og har i handlingsprogrammet definert kartlegging av næringsarealer som et tiltak.
- Ønske om et bredt og godt underlagsmaterialet for utarbeidelse av ny strategisk næringsplan for Grenland.

I tillegg til å gjennomføre det som allerede er vedtatt gir Byregionsprogrammet en mulighet til deltagelse i et nasjonalt nettverk mellom byregionene. Dette vil kunne gi bedre kunnskap og kompetanseutveksling knyttet til regionens næringsmessige potensial og faktorer som bidrar til eller hindrer regional utvikling.

Delprosjekt 1 Strategisk næringsplan:

Prosjektnavn: Strategisk næringsplan for Grenland.

Hovedmål: Netto tilvekst av arbeidsplasser og større attraksjonskraft i Grenland.

Resultatmål (hva skal leveres): En ny felles strategisk næringsplan for Grenland (SNP).

Aktiviteter: Arbeidet med ny felles strategisk næringsplan for Grenland har vært delt inn i følgende bolker:

1. Analyse av næringsutvikling i Grenland - utfordringer og muligheter.

For å få en «treffsikker» SNP er det behov for økt kunnskap. I den forbindelse, og som anbefalt i samfunnsanalysen, vil det utarbeides en analyse av næringsutvikling i Grenland - utfordringer og muligheter. Denne analysen vil legges til grunn i det videre arbeidet med SNP. Analysen vil se på muligheter og utfordringer knyttet til:

- Næringsstruktur
- Arbeidsmarked

- Innovasjon
- Kompetanse
- Infrastruktur og kommunikasjon
- Kommunale tjenester (Det gode vertskap)
- Attraksjonskraft
- Internasjonalisering
- Samarbeid/fravær av samarbeid av betydning for næringsutviklingen i regionen.

Mer konkret ble det gjennomført en litteratur-/kvantitativ studie og intervju-/kvalitativ studie. Herunder gikk man gå inn på spørsmål av typen; har Grenland en framtidrettet næringsstruktur, hvilke faktorer fremmer arbeidsmarkedsintegrasjoner og hvordan scorer Grenland, og oppfatter næringslivet i regionen at Grenland er et godt vertskap for næringsvirksomhet?

Analyse av næringsutvikling i Grenland - utfordringer og muligheter ble utarbeidet av et eksternt kompetansemiljø etter anbudskonkurranse; Menon.

2. Omdømmeundersøkelse

Som anbefalt i samfunnsanalysen, ble det gjennomføres en omdømmeundersøkelse av Grenland i et næringsperspektiv.

Hensikten var å finne ut hvordan Grenland blir oppfattet både innenfor og utenfor regionen; hva er kunnskapen om regionen, og hva oppfattes som Grenlands sterke og svake sider på områder av betydning for næringsetablering og bosetting. Målgruppene for undersøkelsen var næringslivet (utvalgte bransjer), statlige og offentlige organisasjoner, investorer, finansmiljøer og folk flest. Resultatene vil inngå i kunnskapsgrunnlaget for SNP, men vil også legges til grunn for et målrettet og effektivt markedsarbeid. Herunder vil det utformes tiltak som bygger opp under sterke sider og forbedrer svake sider ved regionen.

Vekst i Grenland IKS var ansvarlig for prosjektet. Også de andre næringssselskapene i Telemark, samt Telemark fylkeskommune, var med.

3. Dialogprosesser

Det er gjennomført en bred dialogprosess med næringsliv, samarbeidsparter og grenlandskommunene i forbindelse med utforming av forslag til SNP:

Dialogmøtet med næringsliv 29.02.16.

Felles Formannskapsmøte 8.03.16.

Oppfølgingsmøte 2.05.16

Møteplass for byutvikling 23.08.16

En rekke mindre innspillmøter

Basert på innspillene gitt i dialogprosessen ble det utformet et første forslag til SNP. Grenlandsrådet vedtok i møte 3.06.2016 å legge dette forslaget ut til høring til næringsliv og andre eksterne aktører. Det ble mottatt totalt ni uttalelser som alle ble vurdert. Noen av innspillene hadde liten direkte betydning for planens innhold, mens andre ble tatt inn i det endelige forslaget til plan. Høringsuttalelsene viste en god oppslutning om forslag til SNP med visjon, mål og strategiske grep.

Et endelig forslag til SNP ble lagt frem for Grenlandsrådet 23.09.16. Forslaget ble vedtatt og deretter oversendt grenlandskommunene for videre politisk behandling. Den politiske behandlingen i kommunene ble gjennomført i perioden november og desember 2016. En ny SNP forelå i slutten av desember 2016.

Prosjektet har parallelt med SNP-prosessen startet et arbeid med utarbeidelse av en tiltaksplan tilhørende SNP. Tiltaksplanen er sett å være det operative verktøyet for gjennomføringen av SNP.

4. Forankring

Administrative representanter fra grenlandskommunene og fylkeskommunene har vært involvert via deltakelse i styringsgruppe, ressursgruppe og intern arbeidsgruppe i prosjektet. Det har jevnlig vært gjennomført styringsgruppemøte, prosjektgruppemøter, samt en rekke interne arbeidsmøter så langt i prosessen.

Prosjektleder har i forbindelse med behandlingen av endelige forslag til SNP orientert om prosessen i politiske utvalg/formannskap der dette har vært ønskelig.

Styret for Vekst i Grenland er informert om prosessen gjennom jevnlig orienteringer og har deltatt i arbeidet gjennom egne workshops.

5. Implementering

Det er utarbeidet en handlingsplan for 2017 basert på ny SNP og igangsettes prosesser for implementering og gjennomføring av dette.

Organisering:

Oppdragsgiver: De seks grenlandskommunene.

Prosjektansvarlig (PA): Karianne Resare/Grenlandssamarbeidet

Prosjektleder (PL): Hanne Gro Haugland/Vekst i Grenland

Styringsgruppe: Rådmennene i Grenland.

Arbeidet ble koordinert med Mer Vekst i Grenland delprosjekt 2 «Strategi for næringsarealer i Grenland».

Delprosjekt 2 Strategi for næringsarealer:

Det skal være attraktivt å drive næring i Grenland. Regionen må derfor ha relevante næringsarealer for alle typer næringsvirksomhet og arealene må ha riktig størrelse og beliggenhet. Kommunene har derfor gått sammen med fylkeskommunen om å fremskaffe en oversikt over næringsarealene som i dag finnes i Grenland, samt vurdere behovet for nye arealer. Kartleggingsarbeidet ble gjennomført i 2015 og 2016 og danner grunnlaget for en strategi for næringsarealer. I 2016 har prosjektet jobbet med nødvendige tilleggskartlegginger, informasjonsinnhenting og forankring. Det er videre påbegynt et arbeid med konkret utforming av strategien.

Prosjektet er en direkte oppfølging av Regional plan for areal- og transport i Grenland (ATP-Grenland) vedtatt i 2014 og Strategisk næringsplan for Grenland vedtatt i 2013. Det er altså knyttet forventninger til at næringsarealpolitikken både skal følge opp mål om samordnet areal- og transportpolitikk og at den skal være et aktivt virkemiddel for å sikre næringsutvikling i Grenland.

Kartleggingen omfattet kommunene Skien, Porsgrunn, Kragerø, Bamble, Drangedal og Siljan.

Med næringsarealer menes her arealer til krevende industri, småindustri, tjenesteyting, terminaler, reiseliv/opplevelser, logistikk og sentrumsarealer. Produksjonsarealer til naturbasert næring som jordbruksarealer, arealer til fiske i sjø, og skogbruksarealer omfattes ikke av kartleggingen.

Grenlandssamarbeidet har sammen med Telemark fylkeskommune ansvar for gjennomføringen av delprosjekt 2. Styringsgruppe for delprosjekt 2 har derfor vært rådmannskollegiet supplert med fylkesrådmannen. Selve kartleggingsarbeidet har vært gjennomført av en prosjektgruppe bestående av fagpersoner fra kommunene, fylkeskommunen og Vekst i Grenland. Gruppen har både hatt medlemmer som jobber med plansaker og medlemmer som jobber med næringsutvikling. Vekst i Grenland har hatt en sentral rolle i planarbeidet. En egen arbeidsgruppe med representanter fra regionens næringsliv har bidratt

med kvalitetssikring og innspill til kartleggingsarbeidet. Ettersom det ved gjennomføring av prosjektet ikke fantes en felles næringsforening for Grenland, ble den enkelte kommunes næringsforening, eller kommunen selv, invitert til å spille inn aktuelle deltakere. Det ble ved sammensetning lagt vekt på geografisk og bransjemessig spredning. For å kunne fungere som en effektiv arbeidsgruppe var det også viktig at gruppen ikke ble større enn 6 personer.

Det er i 2016 gjort endringer i prosjektledelsen. Prosjektet ledes nå av et prosjektlederteam der Vekst i Grenland, Grenlandssamarbeidets sekretariat og fylkeskommunen er representert.

Kartleggingen gjort i prosjektets fase 1 gav en god oversikt over Grenlands næringsarealer. Regionen har et variert utvalg næringsarealer for ulike typer næringer. Kartleggingen er et godt grunnlag for å markedsføre og synliggjøre næringsarealene overfor dem som driver, eller vurderer å drive, næring i Grenland. Regionen har i sum stor kapasitet på næringsarealer frem til 2035, selv om vi legger til grunn en befolkningsvekst på landsgjennomsnittet. Dersom regionen får en sterkere vekst innen kontorbaserte næringer og tjenesteyting, enn man har hatt hittil, vil næringsarealutfordringen først og fremst dreie seg om å sikre nødvendig utnyttelse av sentrale arealer. Det var imidlertid behov for å foreta en enda mer detaljert gjennomgang av behovet for småindustri spesifikt, samt småindustriens lokaliseringskriterier. En slik detaljert kartlegging er gjennomført i 2016.

Det er videre gjort en enda grundigere kartlegging av småindustriens lokaliseringsbehov. Videre er det gjennomført en analyse av hvem som er Grenlands konkurrenter og undersøkt hvordan rammevilkårene er i disse regionene. Kunnskapen om dette er viktig å ha med når man skal utforme fremtidens strategi for Grenland.

Arealene som er kartlagt er i løpet av 2016 synliggjort for alle som driver næring eller vurderer å etablere seg i Grenland gjennom nettportalen <http://www.arealguiden.no/> Nettportalen viser regionens næringsarealer og innholdet vil videreutvikles og forvaltes av Vekst i Grenland fremover.

Følgende aktiviteter er gjennomført i 2016:

- Avklaring av organisering av prosjektet videre i styringsgruppa mm.
- Informasjon og forankring hos partene av sluttrapport kartlegging og drøfting av videre prosess og aktiviteter
- Oppstart av strategiprosess, gjennomføring konkurrentanalyse og tilleggs kartlegging.
- Gjennomført orientering om prosjektet i dialogmøte med næringslivet 29.02 og 02.05(samkjørt med delprosjekt 1)
- Gjennomført verksted med kommune- og fylkespolitikere 10.03 (samkjørt med delprosjekt 1)

Prosjektet ferdigstilles i 2017 med politisk behandling av forslag til felles strategi for næringsarealer i Grenland.

5.3 Felles satsing på barns og unge «Talenter for framtida»

Talenter for framtida er en felles, langsiktig satsing på barn og unge i Grenland.

Grenlandskommunene Skien, Porsgrunn, Siljan, Bamble, Drangedal og Kragerø, samt fylkesmannen, NAV og fylkeskommunen arbeider sammen for å styrke og forbedre innsatsen overfor risikoutsatte barn og unge, på tvers av kommunegrenser og forvaltningsnivåer. En viktig langsiktig målsetting er å øke andelen unge som gjennomfører videregående opplæring.

Hovedmålsettingen for Talenter for framtida er formulert slik:

«Gjennom felles satsing på forebyggende arbeid, tidlig innsats og økt samarbeid, skal vi bidra til at flere unge gjennomfører skolen og kvalifiserer seg til arbeidslivet»

For å oppnå hovedmålsettingen i Talenter for framtida har Grenlandskommunene valgt ut fem felles satsingsområder:

- Gode overganger (2012-13)
- Foreldresamarbeid (2012-13)
- Færre på passive ytelser (2014)
- Tidlig innsats (2015-16)
- Tverrfaglig samarbeid (2015-16)

I 2016 har Talenter for framtida arbeidet med satsingsområdene «Tidlig innsats» og tverrfaglig samarbeid».

Resultatmål - Tidlig innsats og Tverrfaglig samarbeid:

1. Kommunen/fylkeskommunen skal ta i bruk en helhetlig, kunnskapsbasert modell som sikrer tidlig innsats og tverrfaglig samarbeid overfor barn og unge. Det skal avklares om det er ønskelig å bruke BTI-modellen (Bedre tidlig innsats) i arbeidet med satsingsområdene tidlig innsats og tverrfaglig samarbeid.
2. Kommunens/fylkeskommunen helhetlige modell skal inneholde:
 - a. Kvalitetssystemer med klare rutiner som sikrer at utsatte barn, unge og familier identifiseres så tidlig som mulig og følges opp med nødvendige tiltak.
 - b. Strukturer, rutiner og møtearenaer som sikrer tverrfaglig samarbeid og brukerinvolvering.
 - c. Oversikt over kompetansebehov knyttet til tidlig innsats og tverrfaglig samarbeid, og en forpliktende plan for kompetanseheving.

Sektor:

Kommunal forvaltning /skole og oppvekst

Type prosjekt:

Interkommunalt samarbeid – effektivisering, kunnskaps- og tjenesteutvikling

Virkemidler:

Talenter for framtida er først og fremst en satsing for å styrke tjenestene innenfor det ordinære virkemiddelapparatet, fremfor igangsetting av nye prosjekter. Viktige strategier er kunnskapsbasert arbeid og kompetanseutvikling, erfaringsutveksling og etablering av best praksis, ungdoms- og brukermedvirkning i utviklingsarbeidet samt kartlegging/vurdering av innsatsen

Finansiering:

Hovedprosjektet Talenter for framtida er finansiert av Arbeids- og velferdsdirektoratet. Delprosjektet i Grenland er delvis finansiert av skjønnsmidler gitt via Grenlandsrådet.

Noen av aktivitetene som gjennomført i Talenter for framtida 2016:

- Grenlandskommunene har etablerte tverrfaglige arbeidsgrupper innenfor oppvekstsektoren, og jobbet intensivt i læringsnettverkene for å utvikle tiltak for å bedre det tverrfaglige samarbeidet og sikre tidlig innsats. Arbeidet ledes av en prosessleder fra kommunene. Det har vært gjennomført 1 samarbeidsmøter mellom prosess lederne i Grenlandskommunene for å sikre erfaringsutveksling i arbeidet. Fylkeskommunen og NAV er representert i arbeidsgruppene.
- Det er gjennomført en omfattende spørreundersøkelsen blant aktørene innenfor Talenter for framtida av Epinion om erfaringene med samarbeidet, om hva som er gjort, hvordan det er jobbet og om måloppnåelsen.
Undersøkelsen viser at det har vært en god utvikling både metodisk, kvalitetsmessig og resultatmessig gjennom hele prosessen fram til 2016. Rapporten fremhever særlig arbeidet med de to siste innsatsområdene i det som er kalt BTI-modellen som spesielt nyttig og lærerikt.
- Talenter for framtida-samarbeidet ble avsluttet i sin nåværende form med en regional konferanse i september. Politikere, adm. ledelse og fagpersoner innen oppvekstsektoren i Telemark deltok.
- Årsrapport / Sluttrapport fra arbeidet med Talenter for framtida skal ferdigstilles i løpet februar 2017.

Videreføring av arbeidet i 2017

På styremøtet i Talenter for framtida den 27. – 28. oktober ble det besluttet følgende:

- Fullføre arbeidet med BTI-satsingen
- Følge opp iverksatte tiltak over tid gjennom rapportering på felles resultatindikatorer og årlige statusrapporter til politisk nivå
- Videreføre samarbeidet med kompetanseutvikling og kapasitetsbygging
- Forsterke og fortsette samarbeidet mot utenforskap og frafall i skole og arbeidsliv for barn og unge
- Forberede en framtidig satsing på arbeidet med barnefattigdom

Styret konkluderte videre med :

- Fylkesmannens koordinerende og samordnende rolle er viktig
- Styringsgruppa er hensiktsmessig sammensatt
- Det strategiske arbeidet bør videreføres i den retning som det er pekt på under sak 15.
- For å styrke det kommunale eierskapet til arbeidet har styret pekt ut en felles kontaktperson. For 2017 er det Torny Strand Moripen

5.4 Felles e-læring i Grenlandssamarbeidet.

Bakgrunn:

KommIT er programmet for IKT-samordning i kommunesektoren. KommIT eies av KS og har gjennom sitt arbeid som et av målene sine å utvikle økt kommunal IKT-kompetanse. De har utviklet en digital læringsarena for kunnskapsdeling og kompetanseutvikling for alle norske kommuner, fylkeskommuner og kommunale foretak; KS læring.

Prosjektet «KS læring i Grenlandssamarbeidet» vil bygge videre på arbeidet som er gjennomført i prosjektet «Læringsløpet i Telemark, Kongsbergregionen og Vesterålen», et KommIT prosjekt. Prosjektet var basert på modell for strategisk kompetanseutvikling, har omfattet utvikling og drift av læringsløp, praktisk metodikk, og utvikling av innhold tilrettelagt for deling med andre kommuner/regioner. Etablering, implementering og utprøving av dette som digital læringsplattform med mulighet for integrasjon til kursadministrativt system og system for kartlegging av ansattes realkompetanse og praktisk utprøving av læringsløp gjennom konkrete opplæringsaktiviteter, vil stå sentralt i prosjektet. Gjennom prosjektet er det gjennomført en pilot i Skien kommune. De har gjennomført et læringsløp/ e-læring i medisinhåndtering, og erfaringene fra piloten er gode.

For mer info om KS Læring: <https://kurs.kommit.no/>

Prosjektets overordnede mål er “sikre støtte til kommunene i arbeidet med å implementere og bruke e-læring på en god og effektiv måte. E-læring som tiltak i kompetanseutviklingen vil kunne gi høyere gjennomføringsevne i kommunal tjenesteproduksjon og dermed styrke kvaliteten og effektiviteten i kommunene. Det kan også hentes ut økonomiske gevinster ved fokusert bruk av e-læringer.”

Vi har implementert e-læringer. Det arbeides med - og må fortsatt arbeides med - å “bruke på en god og effektiv måte”. Her er lederutvikling nøkkelen for suksess.

Har det gitt oss høyere gjennomføringsevne i kompetanseutvikling, og kan vi peke på økonomiske gevinster? Helt klart. Selv i en så tidlig fase. To eksempler:

- 1) Ny kompetanseportal. Prosjektgruppens tilegnede kompetanse innen KS Læring har gjort overgangen teknisk og konseptuelt mulig, og samarbeid på tvers av kommunene har gjort det ressursmessig mulig innenfor en svært kort tidsramme.
- 2) Økonomi. En avdeling i en kommune gjør en besparelse på kr 60.000,- ved å benytte elæringen “Den gyldne pennen” – innføring i klart språk kontra fysisk kurs / reise Oslo.

Vi er rute med prosjektets øvrige delmål, hvor fokus har vært og er på 1) Lederutvikling, 2) Kvalitet, og 3) Minske sårbarhet, samt utvidelsen i prosjektet med innføring av ny kompetanseportal.

Oppsummert: KS Læring har modnet som system. Det er i Grenland allerede høstet gevinster på kvalitet, tid og økonomi. Fortsatt stort potensiale.

Utvikling antall brukere KS Læring, tidsrom: 15. juni 2016 – 02. januar 2017

Merk at antall ansatte – satt i parentes - er pr januar 2017.

Skien	(4360) 371 – 590	59 % økning	219 nye brukere	Andel 13,53 %
Kragerø	(972) 320 – 344	7,5 % økning	24 nye brukere	Andel 35,39 %
Porsgrunn	(3158) 170 – 285	67 % økning	115 nye brukere	Andel 9,02 %
Bamble	(1200) 58 – 162	179 % økning	104 nye brukere	Andel 13,50 %
Drangedal	(427) 62 – 77	24 % økning	15 nye brukere	Andel 18,03 %
Siljan	(207) 17 – 19	11 % økning	2 nye brukere	Andel 9,18 %

Grenlandskommunene samlet

Det er i januar 2017 10.324 ansatte. Fra juni 2016 har antall brukere økt fra 998 til 1477. Det er en økning på 47 %. Det er kommet til 479 nye brukere i perioden. Andel brukere opp mot ansatte er 14,31 %.

Oppsummert: Kvantitativt gledelig økning, fortsatt stort potensiale.

Sluttrapport leveres innen 01/04-17 for styringsgruppens godkjenning.

2. Hel rapport

Beskrivelse av prosjektforlengelsen (fra prosjektplan):

2.1 Bakgrunn og behov

Prosjektgruppen har jobbet i henhold til prosjektplanen som ble satt for prosjektet, men vi ser at KS læring ikke var et så ferdig produkt som man kanskje trodde og at man derfor har brukt mye tid på også andre oppgaver enn det som opprinnelig lå i prosjektet.

Det er en god, men uferdig løsning som i stor grad krever dugnadsinnsats fra kommunene for å utvikle løsningen videre.

Vi ser at løsningen er såpass teknisk og konseptuell komplisert at det må brukes mer tid enn antatt på å lære opp nøkkelpersonell, samt utvikle løsninger av administrativ og kommunikasjonsmessig art for å sikre implementering og en god overgang til drift. Det er viktig at man får hentet ut gevinster for det grunnarbeidet som er lagt ned.

Lederutvikling må forsterkes. Virksomhetslederne er de som er de reelle "drivere", og vi kommer ingen vei uten at de får tilbud om og tilegner seg tilstrekkelig teknisk og konseptuell forståelse til å begynne å benytte det. Dette gjelder både å iverksette bruk av e-læringer og å utvikle nye e-læringer.

Vi ser et behov for å følge prosjektet tett utover i 2016, siden det fortsatt er uklart hvordan KS ønsker å organisere / drifte løsningen KS Læring. Dette skaper usikkerhet og krever større kontaktflate/informasjonsinnhenting og kommunikasjon for å holde drivet i prosjektet.

Dette utleder disse målene:

2.2 Prosjekt mål

2.2.1 Opprinnelige mål i prosjektplanen:

Lederutvikling.

- Det skal utvikles grunnpakker for opplæring til virksomhetslederne basert på erfaringer fra gode e-læringer som er gjennomført.
- Ledere må få ytterligere tilbud om hvordan ta i bruk KS Læring.
- Ledere må informeres om hvordan de – i samarbeid med prosjektgruppen – kan utvikle egne e-læringer.

Kvalitet.

- Det må utvikles gode maler for hvordan man bygger en pedagogisk riktig og visuelt godt fungerende e-læring. Herunder hvordan manus bygges, god billedbruk, hvordan filme og bygge inn effektive videoer, faser for korrektur, og ytterligere på administrativ oppfølging.

Sårbarhet.

- Antall personer som behersker teknisk og konseptuell forståelse må dobles for å sikre fremdrift og minske sårbarhet.

2.2.2 Justerte mål på grunn av nedleggelse av kursportal:

Kommentar: Prosjektgruppen jobbet mot disse målene frem til vi fikk melding om at gammel kursportal ville legges ned og ny løsning ville bli utviklet i KS Læring. Det ble da gjort en vurdering og endring av målene: *Merk at tekst i rødt er punkter som utgikk på grunn av endret situasjon. Tekst i grønt er punkter som kom inn.*

Lederutvikling. Det skal utvikles grunnpakker for opplæring til lederne basert på erfaringer fra gode e-læringer som er gjennomført. Ledere må få ytterligere tilbud om hvordan ta i bruk KS Læring. Ledere må

informeres om hvordan de – i samarbeid med prosjektgruppen – kan utvikle egne e-læringer. Kvalitet. Det må utvikles gode maler for hvordan man bygger en pedagogisk riktig og visuelt godt fungerende e-læring. Herunder hvordan manus bygges, god billedbruk, hvordan filme og bygge inn effektive videoer, faser for korrektur, og ytterligere på administrativ oppfølging. Kvantitet. Antall brukere må økes. Se også nytt punkt “Kursportal” under her. Hvor mange, og hvilke(n) e-læring(er) skal utvikles selv? «P360 – oppdateringen» oktober. («Forebygging av fall» 2016). Sårbarhet. Antall personer som behersker teknisk og konseptuell forståelse må dobles for å sikre fremdrift og minske sårbarhet.

Kursportal

KS Lærings kursportal blir vår nye kursportal, og skal være operativ fra 01.01.2017. Implementering og oppstart av denne skal ses i sammenheng med KS Lærings e-læringressurser og som en naturlig del av utvidet bruk av disse. Dette vil generere brukere og kjennskap også til elæringen og vil på denne måten bidra til prosjektets hovedmål.

Kommentar:

Kursportalen var operativ 01/01-17, og Grenlandskommunene tok den i bruk fra dag 1. Før bruk var det gjort en rekke tiltak. Det var gjennomført flere møter for å avklare overgangen, gruppens medlemmer var kurset, hadde lagt ned egeninnsats, gjennomført opplæring av nye kursopprettende i kommunen, og informert både oppover og nedover i systemet. Det er allerede gjennomført flere kurs med påmelding i den nye kursportalen. Det er gjennomgående informert om e-læringsressursene parallelt.

2.3 Nærmere kommentarer mål

Sårbarhet. Prosjektgruppens 6 deltagere har selv tilegnet seg ytterligere kompetanse både teknisk og konseptuelt om KS Læring. Dette vil fortsette ut prosjektperioden. Prosjektgruppen har utvidet back-up personell til å innbefatte ytterligere 4 ressurspersoner. Det er gjort intern kursing til flere titalls personer for rollen som kursopprettende.

Kvantitet. Antall brukere øker jevnt og trutt. Det forventes en betydelig økning i Q1 2017 på grunn av innføring ny kursportal. Prosjektet har bestilt og nylig mottatt den nye elæringen på arkiv- og sakssystemet P360. Dette vil ytterligere øke tilfanget av nye brukere. Driveren for nye brukere er konkrete elæringer som leder iverksetter.

Kvalitet. Vi nådde mesteparten av disse målene i hovedprosjektet. Derfor nedtoning i denne fasen av prosjektet. Dette blir løftet opp i innspurten og vil fokuseres på, blant annet ved opplæring i ny modul i KS Læring som forenkler videoredigering vesentlig (10/03-2017).

Lederutvikling. Det har vært stor aktivitet knyttet til lederutvikling, da dette har vært ansett som mest kritisk for å oppnå de andre målene. Det ble i tråd med prosjektplanen utarbeidet gode salgsverktøy (“Hvordan ta i bruk...” samt “Anbefalte e-læringer”). KS Læring er kjent, og delvis tatt i bruk. Det er god dialog, god fremdrift og flere vil ta det i bruk. Prosjektgruppens deltagere skal roses for å ha holdt trykket også når det har gått sakte. Det ligger en erkjennelse verdt å ta med seg videre at det for å generalisere er et midlere nivå på IT-kjennskapen blant både ansatte og ledere i Grenlandskommunene. Dette har unektelig vært en bidragsyter til den sakte fremveksten av bruk av elæringer. Prosjektgruppen har måttet bruke betydelige ressurser på å vise basic brukerferdigheter innen IT. Det er enkelte reelle tekniske begrensninger, særlig knyttet til tynn-klienter hvor video og lyd ofte ikke spiller av.

2.4 Økonomi Felles	Lønn 01.04.2016 -31.12.2016 i	105.000,-
prosjektleder	20 %	
Opplæring		50.000,-
Sum		155.000,-

5.5 Statistikk samarbeid og Grenlandsbarometer.

Prosjektets navn: 3-årig prosjekt for statistikk samarbeid og Grenlandsbarometer

Målformulering:

Effektmål for 3-årig prosjekt for statistikk samarbeid og Grenlandsbarometer er:
«Økt kvalitet og bedre effektivitet i kommunenes tjenesteproduksjon.»

Resultatmål for 3-årig prosjekt for statistikk samarbeid og Grenlandsbarometer er:

1. Sikre god kvalitet i eget innsamlet tallmateriale.
2. Sikre hurtig levering av data/tallmateriale som kan belyse aktuelle problemstillinger.
3. Sørge for god kostnadseffektivitet i den enkelte kommune på oppgaver knyttet til datafangst, presentasjon og dels anvendelse av statistisk materiale. Det vil si:
 - a) Fordele lisensutgifter på IT-verktøy.
 - b) Inngå gunstige innkjøpsavtaler på grunnlagsdata (blant annet grunnkretsdata).
 - c) Redusere samlet årsverk innsats i kommunene på disse oppgavene.
 - d) Redusere behovet for innkjøp av eksterne tjenester.
4. Legge til rette for gode sammenligningsmuligheter mellom grenlandskommunene gjennom utarbeidelse av et Grenlandsbarometer.
5. Styrke kommunenes samlede kompetanse i arbeidet med eget statistisk tallmateriale, og på datafangst, presentasjon og analyse.
6. Sikre forvaltning av Grenlandsbarometeret som et løpende verktøy for kommunene og kommunesamarbeidet.

Statistisk materiale benyttes av kommunene i økende grad til dokumentasjon, forståelse av egen tjenesteproduksjon, som grunnlag for planlegging og til administrativ styring og politisk ledelse. Flere offentlige og private leverandører produserer og tilbyr statistisk tallmateriale og utvalgte sett med indikatorer, for å dokumentere status og utvikling i kommunene på ulike samfunnsforhold og deres tjenesteproduksjon. Kommunene i Grenland har gjort ulike valg og hatt ulik kapasitet og kompetanse til å bygge opp egne dokumentasjonsprogram på tjenesteproduksjon og samfunnsforhold. Det er ønskelig å tilby statistisk materiale som i større grad baserer seg på lokale forutsetninger, og som kan bidra til å belyse aktuelle problemstillinger i Grenland og i den enkelte kommune.

Nærmere oppgavespesifikasjon for Grenlandsbarometeret:

Grenlandsbarometeret er etablert som et faktabasert verktøy for gjensidig læring og identifisering av forbedringsområder innenfor Grenlandssamarbeidet.

1. Produsere det årlige Grenlandsbarometeret i tre ulike format med tilhørende verbal presentasjon i kommunene og aktuelle fora.
 - 1.1. Grenlandsbarometeret etableres som et 3-årig prosjekt fra januar 2014.
Datakilde: KOSTRA supplert med tilhørende samfunnsdata.
 - 1.2. Rådata kjøpes inn i delvis bearbeidet form fra ekstern leverandør.
 - 1.3. Dekker 8-10 kommunale tjenesteområder.
 - 1.4. Produseres i tre format tilpasset målgrupper (basert på samme data):
 - a) Oversiktsbarometer for Grenlandsregionen i sammenligning med andre regioner. Målgruppe: Samfunnsaktører og øvrige interesserte.
 - b) Detaljert barometer med tilhørende grunnlagsdata for analyse.
Målgruppe: Kommuneadministrasjon.
 - c) Styringsdata til kommunenes styringsdokument (handlingsprogram,

- årsberetning med mer). Leveres med innhold og form etter avtale med den enkelte kommune. Målgruppe: Politikere og øvrige samfunnsaktører.
2. Tilby kommunene statistikkpresentasjon på deres hjemmesider, primært basert på barometeret og med tilhørende grunnlagsdata.
 3. Tilby kommunene statistikk ned på ønskede plansoner i den enkelte kommune (befolkning, bolig, næring, eventuelt levekår med videre).
 4. Utrede og prøve ut mulige øvrige faste driftsoppgaver og tjenester.
 - 4.1. Tilby kommunene utvidet analysebistand på deres tjenesteproduksjon for økt forståelse, kostnadseffektivitet og mulige forbedringstiltak.
 - 4.2. Tilby statistikk/analyser basert på utvidet brukt av særskilt utviklet programvare for blant annet befolkningsprognoser på ønskede plansoner, konsekvensanalyser av lokale planforutsetninger, kapasitetsanalyser av kommunale tjenester.
 - 4.3. Utarbeide benchmarking på sammenlignbare virksomheter (eks. sykehjem og skoler) innen og mellom kommunene.
 - 4.4. Vurdere en utvidet statistisk presentasjon av den enkelte grenlandskommune på Internett.
 - 4.5. Tilby kompetanse/veiledning og programvarebistand til kommunene for gjennomføring og oppfølging av elektroniske spørreskjemaundersøkelser.
 - 4.6. Bistå kommunene (etter bestilling) med statistisk materiale hentet fra offentlig tilgjengelige databaser.
 5. Grenlandsbarometeret produseres årlig og første gang våren 2014 med grunnlag i 2013 materiale.
 6. Grenlandssamarbeidet vil jobbe med Regjeringens kommunereform. I den forbindelse kan det bli aktuelt å benytte ressurser knyttet til dette prosjektet i form av statistikk- og analysebistand.

Sektor: Hele kommunen

Type prosjekt: Interkommunalt samarbeid – effektivisering, kvalitet og tjenesteutvikling.

Virkemidler: Organisatoriske, Opplæring, erfaringsdeling og diskusjon, styringssystemer

Gevinstrealisering – hovedsatsing:

Prosjektet har i 2016 videreutviklet og oppdatert nettportalen www.grenlandsbarometeret.no. Nettportalen består i dag av 100 indikatorer som gir et bilde av kommunenes økonomi og tjenesteproduksjon innen tjenesteområdene:

- Barnehage
- Grunnskole
- Barnevern
- Hjemmetjeneste og institusjonstjenester
- Kommunale boliger
- Kommunehelsetjeneste
- Sosialtjeneste
- Kultur og idrett
- Brann
- Fysisk planlegging

- Samferdsel
- Vann, avløp og renovasjon

I tillegg presenteres økonomiske nøkkeltall, produksjonsindeksen fra Det tekniske beregningsutvalget for kommunal og fylkeskommunal økonomi, samt folkemengdedata og befolkningsframskrivninger, sysselsettingsdata og data for byggeaktivitet i kommunene. Med unntak av produksjonsindeksen og samfunnsdataene er alle data hentet fra Statistisk sentralbyrås KOSTRA database. I 2016 har prosjektet brukt tid på å oppdatere og vedlikeholde nettportalen.

- Prosjektet har bistått Bamble og Kragerø med statistikk i deres planstrategiarbeid.
- Det er kun Porsgrunn som benytter programvaren KOMPAS, et program som benyttes til befolkningsframskriving på plansoner, hvor det tas hensyn til fremtidig planlagt boligbygging. Prosjektet har bistått Porsgrunn med befolkningsframskrivninger og øvrig statistikk fra offentlige databaser.
- Prosjektet har sammenstilt tall fra Effektivitetsanalysen (Det tekniske beregningsutvalget for kommunal og fylkeskommunal økonomi) for Skien kommune.
- Prosjektet har gjennomført 3 workshop for kommunene:
 - 1) Workshop for barnehage, arrangert på Klosterøya 9. mai 2016. Formålet med samlingen var å drøfte likheter og ulikheter mellom grenlandskommunene i produksjonen av barnehagetjenester, samt hva kommunene kunne lære av hverandre, for å produsere best mulig barnehagetjenester innenfor kommunenes økonomiske rammer. Målgruppen for samlingen var ansatte innen barnehagemyndigheten og ansatte som jobber med økonomi, statistikk og styringsdata.
 - 2) Workshop for funksjon 120 – administrasjon, arrangert på Klosterøya 10. juni 2016. Formålet med samlingen var en gjennomgang av regelverk og drøfting av ulikheter i føringer knyttet til funksjon 120. Målgruppen for samlingen var økonomisjefer og økonomirådgivere
 - 3) Workshop for pleie og omsorg, arrangert på Klosterøya 26. oktober 2016. Formålet med samlingen var å drøfte likheter og ulikheter mellom grenlandskommunene i produksjonen av pleie og omsorgstjenester, samt hva vi kan lære av hverandre, for å produsere best mulig pleie og omsorgstjenester innenfor de økonomiske rammene hver og en kommune har. Målgruppen var ansatte nøkkelpersoner innen pleie- og omsorg.

I forbindelse med disse samlingene har prosjektgruppen tatt initiativ til å etablere samarbeid mellom nøkkelpersoner i kommunene, der deltagerne har ønsket det.

- Prosjektgruppen har høsten 2016 drøftet nytten av å videreutvikle statistikksamarbeidet og Grenlandsbarometeret. Tilrådingen fra prosjektgruppen, sammen med forvaltningsplan for Grenlandsbarometeret, legges frem for styringsgruppen i et eget notat våren 2017.

5.6 «Grenland brann- og redningstjeneste 2020» – utredning

Bakgrunn og behov

Porsgrunn bystyret fattet følgende beslutning 12. desember 2013:

«På grunn av signaler fra DSB sin brannstudie, som kan innvirke på kommunal organisering av brannvesenet, i forhold til robusthet i beredskapssammenheng – undersøkes muligheten for å inngå et interkommunalt samarbeid om brannberedskap i Grenland.»

Bamble og Skien kommuner har besluttet å delta i en utredning på grunnlag av dette vedtaket. Kragerø har senere kommet med i prosjektet og Drangedal ble invitert inn fra februar 2016.

«Brannstudiet» legger følgende viktige forhold til grunn for sine vurderinger, som også er lagt som grunnlag for dette mandatet:

- *Brannvesenet skal være et kommunalt ansvar.*
- *Dagens krav til innsatstid videreføres, dette medfører at dagens brannstasjonsstruktur kan opprettholdes.*
- *Dagens krav til bemanning av forebyggende personell må opprettholdes.*

Brannstudien sier omtrent intet om forholdet mellom kommunal beredskapsansvar og Industrivernets beredskap. Det finnes derfor ingen styringssignaler i «Brannstudiet» på dette punkt.

Prosjekt mål

Prosjektet skal ende opp med en utredning, et forslag til framtidig organisering som skal gi et godt beslutningsgrunnlag for lokale myndigheter.

Rammer

Utredningen skal vurdere et samarbeid i regionen innenfor de oppgaver og plikter som er nedfelt i Brann- og eksplosjonsvernlovgivningen.

Mandat

Prosjektet skal:

- Utrede alternative organisasjonsmodeller for et felles brann- og feievesen innenfor brannvesenets ansvars- og tjenesteområder (både hva angår beredskap, forebyggende og feievesenet).
- Utrede alternative samarbeidsmodeller av brann- og redningstjenesten.
- Utrede fordeling av oppgaver og evt. fagområder mellom brannstasjoner og kommuner
- Utrede hvilke tjenester som bør ytes fra en eller flere av kommunene.
- Anbefale blant vurderte alternativer.
- Utredningen, alternativer og forslag skal være åpne for utvidelse av samarbeidet med flere kommuner.

Avgrensning

Oppgaven favner i utgangspunktet et begrenset geografisk område og et begrenset fagområde. Samarbeidsløsninger med andre aktører skal beskrives.

Prosjekteier er kommunene Bamble, Kragerø, Porsgrunn og Skien (og Drangedal fra 2016).

Styringsgruppen (SG) består av representanter fra kommunalsjefs nivå i kommunene.

Prosjektansvarlig (PA): SG er prosjektansvarlig

Prosjektleder (PL): Brannsjef Nicolay Underthun, Porsgrunn

Prosjektgruppe (PG): Består av representanter fra alle kommunene som deltar i prosjektet; brannsjefer og tillitsvalgte.

Samarbeid

Prosjektgruppa er selvstendig, forutsettes å innhente løpende informasjon og råd fra ansatte og andre det angår. Ingen formelle samarbeidspartnere som det skal rapporteres til eller innhentes skriftlig uttalelse fra.

Informasjon og brukervedvirkning

Målgrupper: Ansatte i de 4 (5) brannvesenene. Lokalpolitikere i de 4 (5) kommunene

Brukermedvirkning i prosjektfasen: Tillitsvalgte deltar i prosjektgruppa

Informasjonstiltak

Porsgrunn bystyre er gitt særskilt informasjon i siste møte før sommeren 2014.

Jevnlig informasjon til rådmennenes ledergrupper (SG)

Jevnlig informasjon til ansatte i de respektive brannvesen (PG)

Møtevirksomhet

Prosjektgruppa (PG) har avholdt til sammen 4 møter.

Styringsgruppa (SG) har avholdt til sammen 2 møter.

I tillegg har leder og sekretær hatt ett møte med rådmannskollegiet i Grenland.

Prosjektbudsjett

De forutsettes at hver av de deltagende kommunene dekker sine respektive kostnader, fravær mm. Behov for ekstern bistand tas opp med SG i det enkelte tilfelle.

Produksjon

Utredningen om «Grenland brann og redningstjeneste 2020» ble ferdigstilt i 2016 og er datert prosjektgruppa den 13.4. 2016. Bakgrunnen for denne utredningen er vedtak i Porsgrunn bystyret fattet 12. desember 2013, som i korthet gikk ut på å utrede muligheten for «et interkommunalt samarbeid om brannberedskap i Grenland.» «Brannstudien» ble utgitt omtrent samtidig, noe som medførte at Bamble og seinere Kragerø meldte seg på utredningsarbeidet. Siljan har i dag avtale med Skien som omfatter alle brann- og feievesenets oppgaver, og Drangedal kjøper i dag brannforebyggende tjenester fra Skien. I realiteten er derfor brann- og feievesenet i alle seks Grenlandskommunene involvert i dette spørsmålet.

Relasjon til Industrivern er tatt hensyn til, men inngår ikke i dimensjonering av førsteinnsats.

Arbeidet har vært organisert delvis etter PLP-metoden (prosjektledelse-prosessen) i et samarbeid mellom styringsgruppe og prosjektgruppe, hvor ansattes representanter har deltatt aktivt.

Prosjektgruppa konkluderte her med at det generelt er en fordel at et brannvesen er «stort nok», men at det ikke nødvendigvis er slik at jo større desto bedre. Ett meget viktig kriterium for hvilken nedre grense folketallet bør ha, er det folketall som medfører heltids stillinger som brannsjef og som ledere av beredskap og forebyggende. Med dagens forskrifter er denne nedre grense 20 000 innbyggere.

Følgende forventes å kunne oppnås ved sammenslåing generelt:

Høyning av kompetanse

Profesjonalisering

Bedret samordning og samhandling av innsats, særlig ved større hendelser
Større grad av ensartethet/ likhet

Dette samsvarer godt med intensjonene i «Avtale om mål og prosess for et styrket kommunesamarbeid i Grenland», behandlet i kommunene i juni 2016. Samtlige av disse punktene kan oppnås med samarbeidsavtaler, men er nok mer krevende å få til enn ved sammenslåing.

Gevinster i Grenland

Konkret i Grenland bør forebyggende avdeling bli en god del større enn den største i dag (Skien med til sammen 8 årsverk) dersom man skal kunne skille ut noen av stillingene til spesielle funksjoner som for eksempel ekstern informasjon, undervisning, risikovurderinger og spesialister i eksempelvis farlige stoffer eller andre særskilte risikoer.

Ledelse ved større og langvarige hendelser blir noe enklere å håndtere hvis det er én stor organisasjon som er i innsats i stedet for flere mindre.

Redningsdykking er mulig beredskapsoppgave å kunne påta seg, men betinger minst sammenslåing av brannvesenet i Porsgrunn og Skien.

En sammenslåing slik som foreslått vil skape grunnlag for ikke økende kostnader på meget lang sikt.

Tiden er moden for å gjennomføre sammenslåing av brann- og feievesenene i Grenland. Fram mot 2018 kreves ytterligere utredninger og flere formelle vedtak.

I løpet av 2018 vil det skje flere avganger blant de ansatte, ny dimensjoneringsforskrift er ventelig vedtatt, flere infrastruktur endringer som berører dette tjenesteområdet er gjennomført eller står rett foran realisering.

Tillitsvalgte har i prosjektet gitt et klart uttrykk for ønsket om en vertskommunemodell. I dag er også motivasjonen til stede hos de aller fleste ansatte.

Saken ble behandlet i rådmannskollegiet og ordførerkollegiet i januar 2017. Resultatet av prosjektet ble fremlagt for Grenlandsrådet i februar 2017 med følgende innstilling:

- 1. Eksisterende brann- og feievesen i Bamble, Drangedal, Kragerø, Porsgrunn, og Skien/ Siljan slås sammen i løpet av 2018. Sammenslåing betinger ikke nødvendigvis at alle disse brann- og feievesen blir med.*
- 2. Ny «Brannordning» for hele området skal utarbeides innenfor disse rammebetingelsene:*
 - Hovedbrannstasjonsstrukturen opprettholdes.*
 - Det etableres en kasernert styrke i Bamble (Eik) for dekning av søndre del av tettstedet (nr. 3005). Oppstart av dette prosjektet er senest i første kvartal 2018, med ferdigstilling innen utgangen av 2019.*
 - Brannstyrken i Brevik avvikles når kasernert styrke er etablert i Bamble.*
 - Funksjonene fordeles mellom brannstasjonene etter hva som er praktisk fornuftig og i forhold til nærhet tjenesteproduksjon.*
 - Før selve sammenslåingen gjennomføres skal ledelsen og ansatte ha utviklet eller justert ordninger og rutiner.*
 - Det skal etableres en felles overordnet innsatsledelse for regionen. Fram mot sammenslåingen iverksettes harmonisering og naturlig tilpasninger av eksisterende overbefalsvaktordninger.*
- 3. Det sammenslåtte brann- og feievesenet skal organiseres i henhold til Kommuneloven med Porsgrunn som vertskommune.*

4. *Det ansettes en ny brannsjef med virkning fra 1. januar 2018 som skal jobbe frem endelig vedtak om «Brannordning for Grenland brann- og redningstjeneste» i løpet av 2018. Prosjektorganisering reetableres med nytt mandat og vernetjenesten inkluderes i det fremtidige prosjektarbeidet.*
5. *Sammenslåingen skal betraktes som en virksomhetsoverdragelse, og det skal utarbeides hensiktsmessige avtaler og ordninger knyttet til personalmessige og organisatoriske endringer (bl.a. reservasjonsrett, fortrinnsrett, avviklingskostnader, etterlønn, pensjon og stillingskoder). For øvrig skal retningslinjer for omstilling/omorganisering i Grenlandssamarbeidet følges.*

5.6 Likemannsprosjektet i Grenland

Prosjektets navn: Å skape bærende og nærende relasjoner (likemannsarbeid)

Prosjekteier:

A-Larm i samarbeid med:

Klinikk for psykisk helsevern og rusbehandling ved Sykehuset Telemark HF

Borgestad klinikken

De 6 kommunene i Grenland

Mer om A-larm: <http://a-larm.no/om-a-larm>

Hovedutfordringene i tjenestetilbudet innen rusbehandling i dag

Telemark scorer høyt på bruk av rusmidler (over landsgjennomsnittet - jfr. Brukerplan 2013).

Grenland skiller seg ut fra resten av Telemark når det gjelder personer med alvorlig funksjonssvikt.

Mange er unge, har lav sosial fungering og manglende nettverk.

Telemark har mer sosiale problemer enn landet for øvrig dette bekreftes av levekårsundersøkelsen (2015).

Personer med rusrelatert problematikk trenger ofte tett og individuell oppfølging for å gjennomføre et langsiktig behandlings og rehabiliteringstilbud. Dette på bakgrunn av svingende motivasjon som relaterer seg til; ventetid for oppstart av behandling, helheten i behandlingkjeden, (forvern – behandling og ettervern), manglende tro på at rehabiliteringen fungerer som ønsket for deltakerne.

Vi tror at vår unike samarbeidsmodell vil kunne svare opp disse utfordringene på en god måte.

Prosjektet er forankret i følgende nasjonale strategier:

Prosjektet er i tråd med helsepolitiske føringer knyttet til pasientens helsetjeneste og i tråd med ønske om å styrke frivilligheten. Samt de nasjonale føringene som ligger i opptrappingsplanen for rusbehandling, fritt behandlingsvalg, Stortingsmelding 26; Fremtidens primærhelsetjeneste, Nasjonale føringer lagt i Veilederen - *Sammen om Mestring* (IS 2067) og Internasjonalt mye fokus på *Recovery* (England -peer support).

Hensikten med prosjektet:

Vi ønsker å utvikle og prøve ut en ny samarbeidsmodell for å oppnå bedre resultater og oppfølging av personer med rusrelatert problematikk. Det vil være 6 kommuner, to aktører fra spesialisthelsetjenesten (tverrfaglig spesialisert rusbehandling og psykisk helsevern) og brukerorganisasjonen A-larm som vil delta i dette samarbeidsprosjektet.

I samarbeidsmodellen ønsker vi å ansette likemenn.

En likemann er en person som sammen med deltakeren kan dele erfaringer, praktisk kunnskap og følelsesmessige opplevelser. Likemannsarbeidet vil i prosjektet være et ønsket supplement til tilbudet i den ordinære helse- og omsorgstjenesten.

Denne samarbeidsmodellen er en helt ny og unik modell.

Gjennom å utvikle denne modellen vil vi å bidra til et mer sømløst og helhetlig behandlings- og rehabiliteringstilbud forankret i brukerkompetanse.

Vi ønsker gjennom dette prosjektet å få til følgende:

- Gjensidig kompetanseoverføring og forståelse for hverandres roller og funksjoner.
- Skape mer sammenheng og helhet i behandling/rehabiliteringskjeden.
- Likemannen skal være en motivasjonsfaktor.
- Deltakerne skal aktiv bidra inn i sitt behandlings og rehabiliterings forløp, fordi dette engasjementet og inkluderingen ”skaper tillit , trygghet og styrker motivasjonen .
- Styrke samhandlingen mellom de ulike aktørene i et slikt forløp.
- Skape bærende relasjoner som ikke er avhengig av kontortid.
- Ha et styrket fokus på tidlig intervensjon og forebygging.
- Helsetjenestene nyttiggjør seg likemenn i større grad som et nyttig supplement i behandlingen / rehabiliteringen.
- Styrke livskvaliteten.
- Myndiggjøring av deltakerne.

For at andre skal kunne lære av våre erfaringer har vi etablert et forskningssamarbeid med Høyskolen Sørøst- Norge ved professor Bengt Carlson.

Prosjektet skal gjennomføre slik:

Prosjektet skal gjennomføres med representanter for de ulike samhandlende aktører i styrings- og prosjektgruppen. Ønsker å ansette egen prosjektleder i 100 % stilling til dette arbeidet.

Vi har knytte til oss et forskningsmiljø som skal følge prosjektet.

Prosjektet skal dessuten oppnå:

Økt bruk av individuell plan(IP).

Økt bruk av kriseplaner/tilbakefallsforebyggende plan.

Redusere tilbakefall.

Redusere drop-out i behandlingskjeden.

Økt score på livskvalitesparameter.

At større antall personer med rusrelatert problematikk øker sitt yrkes og samfunnsengasjement.

Redusert bruk av rusmidler.

Målgrupper for prosjektet: Alle som har et rusproblem og som ønsker endring.

Tidsramme: Dette er et treårig prosjekt med oppstart i 2016..

Hovedpunkter for arbeidet som er gjort i 2016:

✓ Modell for organisering:

Det har vært jobbet med å finne en god organisering av prosjektet.

Vi har ønsket å bruke de arenaene som allerede er etablert for å redusere behovet for nye arenaer. Dette for å redusere tidsbruk samt effektivisere samhandlingen mellom aktørene.

Slik at det vil bli samhandlingsgruppe innen rus og avhengighet som vil fungere som en styringsgruppe for prosjektet(ledere fra de 9 samhandlende aktørene)

Det er også etablert en egen arbeidsgruppe sin har jobbet konkret med prosjekt i diverse møter for å holde opp entusiasmen og troen på prosjektet

Denne gruppen har ferdigstilt prosjektskissen laget organisasjonskart utkast til samarbeidsavtaler etc

✓ **Ansettelse av prosjektleder:**

Dette har også vært en prosess hvor det har blitt utarbeidet kriterier for hvilke egenskaper som er ønsket av prosjektleder.

Hvem det er som skal være med i ansettelsesintervjuet og hvordan prosessen mot ansettelse skal være

Stillingen er utlyst og det har vært brukt tid på selve ansettelsesprosessen med referanseinnhenting etc. og utvelgelse av person til denne stillingen.

Arbeidsgruppen har hatt jevnlige møter for å sikre fremdrift mht til prosjektet.

Selve arbeidet vil starte opp nå i 2017 da det nå er ansatt i en person i 100 % stilling-

Intervjupanelet var enige om at Ronny Rene Nielsen var den mannen de ønsket i prosjektet.

✓ **Kvalitetssikring av Likemenn:**

Det har vært og er viktig at de som skal jobbe som Likemann er utdannet og skal følge grupper og veiledning i deres funksjon,

Det har vært brukt tid på å sikre at disse personene får nødvendig skolering av at de følges tett opp.

✓ **Ytterligere samarbeidspartnere:**

Det er jobbet med å få NAV med som en samhandlingsaktør i prosjektet – så langt har dette vært positive og gode dialoger.

✓ **Finansiering:**

Det har vært brukt tid på å sikre en finansiering slik at vi kunne utlyse og ansette prosjektleder.

✓ **Promotere prosjektet**

Prosjektet har fått en del oppmerksomhet i presse- vi i arbeidsgruppen har alltid stilt opp ved spørsmål om deltakelse på møter og i politiske fora.

✓ **Lage en plan for videre arbeid i 2017.**

Prosjektleder skal utarbeide en egen prosjektplan med milepæler utfra det som er skissert i konseptskissen.

Starte arbeidet med å utdanne og ansette Likemenn

Lage en plan for å bli kjent med de ulike samhandlende aktørene

Etablere nettverk knyttet til rustjenesten i de ulike kommunene i Grenland.

6 REGNSKAP FOR GRENLANDSSAMARBEIDET 2016

Fra og med 2003 har Fylkesmannen i Telemark satt av midler til utviklingstiltak som skal benyttes i det interkommunale samarbeidet. Hovedfokus på utvikling, nytenkning, samarbeid og omstilling i kommunesektoren, er hovedbegrunnelse for tildeling av midlene. Grenlandssamarbeidet fikk etter søknad tildelt henholdsvis 2.000.000 kr. for 2003, 2.850.000 kr i 2004, 2.500.000 kr i 2005 og 2006, 2.250.000 kr i 2007, 2.467.250 kr i 2008 og 2.400.000 kr i 2009, 2010 og 2011 og 2.600.000 kr i 2012, 2.800.000 i 2013, 2.500.000 i 2014, 2.400.000 i 2015 og 2.310.000 i 2016.

Den økonomiske støtten, som skjønnsmidlene representerer, har vært og er et viktig bidrag i det interkommunale samarbeidet i Grenland. I tillegg representerer kommunenes arbeidsinnsats i form av prosjektgrupper og styringsgrupper betydelige ressurser. Omfanget av prosjektene varierer, men oppfølgingen av prosjektene synliggjør at prosjektene totalt sett representerer flere tusen arbeidstimer.

Regnskapet for 2016 omfatter 5 interkommunale samarbeidsprosjekter. Det tilsvarer de prosjektene som har mottatt tilskudd fra fylkesmannens utviklings- og omstillingsmidler (skjønnsmidler) og fremstilles slik de er rapportert til fylkesmannen.

Tabellen viser oversikt bruken av fylkesmannens skjønnsmidler for 2016. Prosjekter i samarbeidets regi som ikke er delfinansiert av fylkesmannens skjønnsmidler i 2016 fremkommer ikke av tabellen. Fullstendig oversikt over prosjektets kostnader og finansiering finnes i sluttrapportene gra de aktuelle prosjektene. Disse legges fram for Grenlandsrådet og kommunene ved prosjektslutt.

Oversikt skjønnsmidler 2016

	Sum finansiert fylkesmannens skjønnsmidler
Likemannsprosjektet - helse	500 000
Felles e-læring	200 000
Talenter for framtida	300 000
Statistikksamarbeid og grenlandsbarometer	910 000
Styrket kommunesamarbeid	400 000
Sum	2 310 000

7 ETABLERTE SAMARBEID – OVERSIKT

Kapittelet gir en oversikt over de etablerte samarbeidene mellom 2 eller flere av grenlandskommunene som per januar 2017 er i drift.

Aksjeselskaper (AS) og Interkommunale selskaper (IKS)

Aksjeselskaper (AS)	Formål	Eiere	Eierandel
Visit Grenland AS	Turistinformasjon, profilering og markedsføring av reiselivstilbudet på vegne av eierkommunene.	Skien Porsgrunn Bamble Siljan	50,0 % 34,7 % 10,0 % 5,3 %
Visit Telemark AS	Produktutvikling, markedsføring og salg av aksjonærenes reiselivsprodukter på oppdragsbasis. Oppdrag innenfor alt som står i forbindelse med reiseliv, herunder deltakelse i andre selskap.	Drangedal Kragerø Porsgrunn Bamble Siljan Skien (Øvrige)	1,188% 1,188% 1,188% 1,188% 0,594% 1,781% 92,873%)
GREP – Kompetanseutvikling Grenland AS	Bidra til økt yrkesdeltakelse for de som er utenfor arbeidslivet, gjennom veiledning, avklaring, arbeidstrening, kvalifisering og jobbsøk. Selskapet tilbyr attføringstjenester og et bredt spekter av tilrettelagte arbeidsplasser for ansatte med varig uførestønad som livsopphold	Skien Porsgrunn Bamble Siljan	49 % 34 % 15 % 2 %
Skagerak Energi AS	Skageraks virksomhet er konsentrert om produksjon, omsetning og overføring av elektrisk kraft og annen energi, samt virksomhet som er i tilknytning til dette.	Skien Porsgrunn Bamble (Statskraft)	15,20 % 14,80 % 3,38 % 66,62 %)
Greve Biogass AS	Vestfold – Grenland samarbeid. Et bestillerselskap som bl.a. skal sikre lokal gjenvinning av matavfallet og slammet til eierkommunene.	Skien Porsgrunn Bamble Siljan Kragerø (Vestfoldkommuner og -selskaper)	9,84% 5,92% 4,10% 0,76% 5,18% 74,2%)
Bypakke Grenland AS	Driftsselskap bomstasjoner	Skien Porsgrunn Siljan Bamble (Tfk)	25% 17 % 1% 17% 50%)
Energi og Miljøkapital AS	Drive investeringsvirksomhet innen energi- og miljøsektoren. Selskapets investeringer og portefølje forvaltes av BTV-Invest. (Selskapet vedtatt avvirket innen okt.2015)	Porsgrunn Skien Bamble (Skagerak Energi (Diverse øvrige)	15 % 15 % 3 % 35 %) 32 %)
Buskerud Telemark Vestfold Investerings- fond AS (BTV Fond)	Drive investeringsvirksomhet i regionen. Selskapets investeringer og portefølje forvaltes av BTV-Invest. (Selskapet vedtatt avvirket innen 31.12.2016)	Porsgrunn Skien Bamble (Norsk Hydro ASA (Diverse øvrige)	9,5 % 9,5 % 2,1 % 9,4 %) 69.5 %)

Interkommunale selskaper (IKS)	Formål	Eiere	Eierandel
Vekst i Grenland IKS	Kommunenes felles næringsavdeling/næringsapparat. Skape arbeidsplasser basert på regionens komparative fortrinn. Etablererveiledning. Forvalte de regionale og kommunale næringsfondene.	Bamble Siljan Porsgrunn Skien Kragerø Drangedal	12% 2% 30% 44% 9% 3%
Grenland Havn IKS	Samordne og ivareta den kommunale havnevirksomheten. Bidra til et samlet og konkurransedyktig havnetilbud i regionen.	Bamble Skien Porsgrunn	33,3 % 33,3 % 33,3 %
Renovasjon i Grenland IKS	Selskapet skal ivareta deltakerkommunenes bestillings- og forvaltningsbehov knyttet til kommunenes håndtering av avfall fra husholdningene, hyttene og fra kommunal virksomhet. Selskapet skal bidra til kostnads- og miljøeffektiv drift av husholdningene og hyttenes renovasjonsordning.	Skien Porsgrunn Bamble Siljan	50,31 % 33,85 % 13,51 % 2,33 %
Telemark kommunerevisjon IKS	Utføre lovpålagt revisjonsoppgaver for deltakerne. I tillegg utføre andre revisjonsoppdrag og rådgivning for deltakerne. Kan utføre revisjonsoppdrag og rådgivning for andre selskaper.	Skien Bamble Kragerø Porsgrunn Drangedal (Øvrige)	18,86 % 5,35 % 4,00 % 12,51 % 1,58 % 57,70 %)
Gea Norwegica Geopark IKS	Geoparken skal spre kunnskap om vår geologiske naturarv og sammenhengene mellom geologiske prosesser og vår eksistens. (Europeisk UNESCO Geopark)	Skien Bamble Kragerø Porsgrunn Siljan (Øvrige)	9,63 % 2,75 % 2,29 % 6,42 % 0,46 % 78,45 %)
Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS	Kontrollutvalget skal føre tilsyn med at skattepengene (offentlige midler) blir brukt slik kommunestyret har bestemt.	Bamble Kragerø Porsgrunn Drangedal Siljan (Øvrige kommuner og fylkeskommuner)	3,8% 3,3% 7,2% 2,1% 1,6% 82%)

Samarbeidsenheter organisert ihht. Kommunelovens § 27 og § 28

Samarbeid	Deltakere	Organisering	Vertskommune/ kontorkommune	Lovpålagt oppgave/ myndighetsutøvelse overdratt
Barnevernvakt Krise- og akuttberedskap for barneverntjenesten. Felles barnevernsvaktjeneste på kveldstid, i helger og høytider	Alle i Telemark, minus: Notodden Tinn og Hjartdal	Kommuneloven § 27	Skien	
Grenland landbrukskontor Felles landbruksforvaltning for deltakerkommunene	Skien Porsgrunn Siljan	Kommuneloven § 28-1b	Skien	Ja Landbrukskontoret står for myndighetsutøvelsen innen landbruksforvaltning og vilt- og fiskeforvaltningen.
110 – Telemark Felles alarmsentral for hele Telemark. Kostnadene fordeles ut fra innbyggertall i kommunene.	Alle i Telemark	Kommuneloven § 27 Virksomheten er organisert med eget styre samt årsmøte som bestemmende organ.	Skien	
IT – enheten Felles driftssenter for deltakerkommunenes behov for IT-tjenester	Skien Bamble Siljan	Kommuneloven § 27	Skien	
Grenland Friluftsråd Arbeidet med friluft oppgaver av regional karakter. Kostnadene fordeles ut fra innbyggertall i kommunene	Skien Porsgrunn Drangedal	Kommuneloven § 27	Skien	
Felles arkivdepot i Telemark Etablere felles arkivdepot som tilfredsstillende krav til langtidslagring av arkiver	Skien Bamble Kragerø Drangedal	Kommuneloven § 27	Skien	
Grenlandskommunenes Innkjøpsenhet GKI Oppnå stordriftsfordeler og effektivisering av innkjøpsfunksjonene i deltakerkommunene	Skien Bamble Drangedal Kragerø Porsgrunn Siljan	Kommuneloven § 27 Interkommunalt styre og samarbeidsråd.	Skien	
Krisesenteret i Telemark Tilby hjelp og støtte til menn, kvinner og barn som kommer i vanskelige livssituasjoner som følge av vold og mishandling.	Skien Bamble Drangedal Kragerø Porsgrunn Siljan + 8 øvrige	Kommuneloven § 27.	Skien	
Kemneren i Grenland	Skien Porsgrunn Siljan	Kommuneloven § 28-1b.	Skien	Ja

Samarbeid	Deltakere	Organisering	Vertskommune/ kontorkommune	Lovpålagt oppgave
Disponering av slam fra kommunale avløpsrenseanlegg	Skien Porsgrunn Bamble	Samarbeidsavtale	Skien	
Knarrdalsstrand renseanlegg Rense kommunalt avløpsvann.	Porsgrunn Skien	Kommuneloven § 27	Porsgrunn	
Miljørettet helsevern i Grenland Fremme folkehelse og bidra til gode miljømessige forhold. Føre tilsyn og foreta godkjenninger.	Skien Bamble Drangedal Kragerø Porsgrunn Siljan	Kommuneloven § 28-1b Rådmennene, eller den rådmannen utpeker, er styre og har jevnlig møter med miljørettet helsevern.	Porsgrunn	Ja Den formelle vedtaksmyndigheten delegeres til fagleder for tjenesteområdet etter de regler som følger av kommune-helsetjenestelovens § 4a-3
Tolketjenesten i Grenland Levere tolketjeneste til deltakerkommunene. Ved ledig kapasitet selges tolketjenester til andre kommuner og selskaper	Porsgrunn Skien	Kommuneloven § 27	Porsgrunn	
Tilsynskontoret for byggesaker i Grenland Arbeide for bedre kvalitet i byggeprosjekter. Være en ressurs og rådgiver innenfor byggekontroll. Samarbeidsavtale for 5 år (fra 2006)	Skien Bamble Drangedal Kragerø Porsgrunn Siljan	Kommuneloven § 27	Porsgrunn	
Arbeidsgiverkontrollen i Grenland AiG Bedre kommunenes mulighet til å oppfylle krav om arbeidsgiverkontroll. Etablere et solid fagmiljø som kan bistå med råd og veiledning overfor næringslivet.	Skien Bamble Kragerø Porsgrunn Siljan	Kommuneloven § 27	Porsgrunn	
Felles kommuneoverlege	Bamble Kragerø Drangedal	Samarbeidsavtale	Kragerø	
Interkommunal legevaktstjeneste	Kragerø Drangedal	Kommuneloven § 27	Kragerø	
Legevakt	Skien Siljan Nome	Kommuneloven § 28-1b	Skien	Ja
Overgrepsmottaket i Telemark	Alle i Telemark	Kommuneloven § 28-1b	Skien	Ja
Telemark interkommunale næringsfond Å medvirke til næringsutvikling i fylket ved å delfinansiere fellestiltak med virkning for hele fylket. Kan gi støtte til prosjekter som kommer minst to kommuner til gode.	Alle i Telemark		Telemark fylkeskommune	

Samarbeid	Deltakere	Organisering	Vertskommune/ kontorkommune	Lovpålagt oppgave
SAMBA En interkommunal institusjon for barn med store funksjonshemninger.	Skien Porsgrunn	Kommuneloven § 27	Skien	
Interkommunalt geodatasamarbeid i Grenland	Bamble Skien Porsgrunn Siljan	Samarbeidsavtale	Porsgrunn	

Nettverkssamarbeid

Regionråd kan defineres som interkommunale politiske nettverkssamarbeid.¹ Rådet fungerer som et diskusjonsforum og en arena for samordning og samarbeid. Samordning og samarbeid anses viktig for å sikre innbyggerne et godt og effektivt tjenestetilbud. Nettverket fungerer videre som en arena for erfaringsutveksling og politikkutforming på tvers av de fysiske kommunegrensene.

Grenlandssamarbeidet kan sies å være er en politisk og faglig nettverksorganisasjon for felles utviklings-, utrednings- og planleggingsinitiativ. I tillegg til felles prosjekter, samarbeider kommunene i felles driftsorganisasjoner og i fagnettverk.

Nettverk er viktig for deling og gjenbruk av kompetanse og kunnskap. I Grenlandssamarbeidet er det etablert mange administrative faglige nettverk og faggrupper. Disse arbeider med felles utfordringer for kommunene innenfor en rekke områder og initierer prosjekter i samarbeidet.

Nettverkene kan:

- Utvikle ideer og hente ut gevinster ved utveksling av erfaringer
- Ta initiativ til systemharmonisering
- Ta initiativ til felles prosjekter
- Samarbeidet om felles opplæringstiltak og faglig oppdateringer på det aktuelle området.

Her er en liste over noen av de aktive fagnettverkene for grenlandskommunene:

- HMS-forum Grenland
- Beredskapsnettverk Grenland
- Kompetansenettverket
- Samarbeidsforum for miljø
- Personalsjefsnettverk
- Kultursjefsnettverket
- M.fl.

Slike fag- og læringsnettverk bør ses på som en viktig strategi i samarbeidet for å styrke arbeidet med felles utfordringer, tjenesteutvikling og regionsbygging – og bidra til et godt kompetanse- og læringsmiljø for de ansatte i kommunene.

¹ NIVIs notat 2008-1 «Status for interkommunalt samarbeid og behov for videreutvikling og Masteroppgaven «Rolle i regionråd – en studie av rollehåndtering i Knutepunkt Sørlandet og Grenlandssamarbeidet» Universitetet i Agder, 2009